

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revoliucija Maskolijoje.

Maskolijoje verda, neramumas apima visą viešpatystę, visas gyventojų luomas, užganėdinti jau visai nėra. Neuzganėdinti ne ištikimiausi caro tarnai, nors jie yra tikra to apėmusio visą Maskoliją neramumo priežastis. Ir caro tarnai neuzganėdinti, kadangi ir jie atsirado dideliame pavojuje. Revoliucionieriai, aukandami savo gyvastį, moka prisitarti ir prie svarbiausių caro tarnų, jų neapgina nuo bombų, ne rumų sienos, ne kariumenė, ne šnipų sargyba. Skaitlius politinių užmūsų ir pasikėsinimų didinasi. Raudas, besigriebdamas didesniu žiaurumu, tik labiau suerzina revoliucionierius ir jie už žiaurumą rando tarnams at-moka bomboms.

Nuo bombų neapsaugojo ne skaitlingiausia sargyba ministerių perdėtinį Stolypiną, vieną iš svarbiausių dartinųjų reakcijos pasekėjų. Pereitos subatos dieną į jo kariumenės ir šnipų saugojamą vasarinį gyvenimą ant Aptiekinės salos atkako keturi jauni vyrai, iš kurių du buvo pasirėdę žandarais, vienas urėdinku vidaus ministerijos, o trečiasis buvo paprastose civilinėse drabužiuose. Visi jie įėjo į priekambary ministerių perdėtinio ir norėjo su juo pasitarti, bet tarnai neleido. Nežinia, tikrai, ar bomba išpuolė netyčia, ar jie, negalėdami prie Stolypino prisigriebti, tyčia metė bombą pabandymui, ar iš priekambario nebus galima jį nudėti. Gana, kad ministerių perdėtinio namuose bomba explodavo. Exploracija buvo teip smarki, kad išardė namų sieną, numetė stogą ir priėmimo kambarį užmūšė ir sužeidė daug angštų urėdinkų, svečių, neaplenkė ne Stolypino šeimos. Kaip su ta bomba atsitiko, tikrai nežinia ir to, turbūt, niekada nebus galima išsiaiškinti, kadangi lygiai ją atsigabėję vyrai, kaip ir būvę priekambary ministerio tarnai liko užmūšti.

Pats Stolypin išliko, jis tik nežymiai liko užgautas, kadangi laike eksplozijos jis buvo prasikėlęs iš priėmimo kambario; užtai jo 14 metų dukterė ir 3 metų sunus, mirtinai liko užgauti. Užmūšti liko: jenerolas Zamiatin, Stolypino sekretorius, kunigaikštis Nakasidze, Penzos gubernatorius, Chio-tov pulkininkas Fedorov, ministerio pagalbininkas Dubarov ir daugelis kitų angštų urėdinkų. Exploracija ant vieto užmūšė 28 ypatas, kelios pasimirė jau nuo sužeidimų. Stolypino vaikai dar gyvi, bet daktarai neturi didelės vilties juos išgydyti; dukterė jo turi nutrauktas kojas.

Metę bombą teipgi prazuvo. Vieno kišenėje rado revoliucijos komiteto nusprendimą nužudyti Stolypiną. Sudraskytas tapo ir vežimas, kuriu jie atvažio, o vežėjas tikras, ar gal greičiau už vežėją persirėdęs, revoliucionierius, teipgi liko užmūstas. Likosi suimtas vienas sunkiai sužeistas vy-

riškis, kurį nužudi policija, jog jis prigulėjo prie suokabio ant gyvasties ministerių perdėtinio.

To atsitikimo nebuvo galima paslėpti nuo caro. Kada jam apie tai pranešė, jis išreiškė pasibaurėjimą, nors ištikro jis čia, su rujanais savo tarnų, yra kalčiausias, kadangi jis vien su taruja priešinasi žmonių norams, žiauriausiais įnagiais stengiasi juos nuraminti ir tokiu būdu platina neuzganėdinimą, gimdo kerštą.

Policija mano, kad bombos metėjai atkako į Peterburgą iš Maskvos arba iš Varšavos, sustojo viename iš brangesnių hotelių ir važinėjo po miestą karietų, norėdami tokiu būdu nuo savęs nukreipti policijos akis, kadangi besilinksminanti vyrai paprastai prie revoliucijų nepriguli, ir tokius policija netėmja.

Po tam tuojaus, beveik prie caro akių, likosi nušautas vienas iš žiauriausių caro jenerolų, viršininkas Semionovo gvardijos regimento, jenerolas Min. Vos išlipę jis su pačia ant Peterhofs staci-jos iš vagono, prie jo prisitartino gražiai pasirėdžiusi 18 metų mergina ir iš revolvėrio paleido penkis taikius šūvius. Jenerolas ant vietos atliko. Sovėją sulaukė užmūstas jenerolas pati ir perdavė atbėgusiems policistams. Jis nesako savo pravardės ir rando šnipams dar nepasisekė susekti, kas ji tokia yra. Jenerolas Min atsižymėjo ypatingu žiaurumu maldydamas maištus Saratovo gubernijos ir Maskvoj, dabar jį siuntė į Varšavą ten maldyti maištus ir raminti neuzganėdintus.

Į Peterburgą atėjo žinia, jog caro parke Peterhofe bandyta nužudyti baroną Stahl. Mat baronas panašus į Trepovą ir jį revoliucionieriai palaikė už Trepovą. Pasikėsinimas vienok nepasisekė. Dabar visus šiek tiek panašius į Trepovą jenerolus apėmė baimė: jie, kad jų kartais revoliucionieriai nepalikytų už kraujągėrį Trepovą, skubinausi nusiskusti barzdas ir usus.

Nors paskutinis pasikėsinimas ant gyvasties ministerių perdėtinio Stolypino nebuvo pasekmų, nors eksplozija buvo sunkiai neuzgavo, bet tas pasikėsinimas teip suerzino nervus, kad šių tarpu jis negali nė savo pareigų pildyti. Gal atsies jam pasitraukti nuo vietos.

Veik visi užrubežų laikraščiai, rašydami apie drąsų revoliucionierių pasikėsinimą ant gyvasties Stolypino, išreiškia nuomonę, kad tas atsitikimas nepasiliks be svarbių pasekmių. Dabar carui nieko daugiau nelieka, kaip arba nusilenkti prieš žmonių norus, arba pagarsinti Maskolijoje karišką diktaturą, bandyti nuo didžiausiu žiaurumu nuraminti žmonis, diktatoriui pavesti ne jokiomis tiesoms neaprubėžotą valdžią. Toliau svyruoti, kaip darė iki šiol, caras negali. Ko jis griebsis, nežinia.

Nereikia vienok užmiršti, kad jau didesnis žiaurumas, juo smarkesni gimdo žmonių pasipriešinimą. Žiaurumu galima nuraminti, nugązdinti

ti nesusiurpatusias, išsilekščius, dirbančias be organizacijos ir plano minias, bet einančios prieš netikimus valdonus tautos ne joks raudas žiaurumi nenumalšino niekur, negali numalšinti ne Maskolijoje. Klausimas čia svarbiausias, kaip susiorganizuoti revoliucionieriai, kokios jų pajėgos. Žinoma, to jie viešai, bent dariausiais įnagiais stengiasi juos nuraminti ir tokiu būdu platina neuzganėdinimą, gimdo kerštą.

Policija mano, kad bombos metėjai atkako į Peterburgą iš Maskvos arba iš Varšavos, sustojo viename iš brangesnių hotelių ir važinėjo po miestą karietų, norėdami tokiu būdu nuo savęs nukreipti policijos akis, kadangi besilinksminanti vyrai paprastai prie revoliucijų nepriguli, ir tokius policija netėmja. Po tam tuojaus, beveik prie caro akių, likosi nušautas vienas iš žiauriausių caro jenerolų, viršininkas Semionovo gvardijos regimento, jenerolas Min. Vos išlipę jis su pačia ant Peterhofs staci-jos iš vagono, prie jo prisitartino gražiai pasirėdžiusi 18 metų mergina ir iš revolvėrio paleido penkis taikius šūvius. Jenerolas ant vietos atliko. Sovėją sulaukė užmūstas jenerolas pati ir perdavė atbėgusiems policistams. Jis nesako savo pravardės ir rando šnipams dar nepasisekė susekti, kas ji tokia yra. Jenerolas Min atsižymėjo ypatingu žiaurumu maldydamas maištus Saratovo gubernijos ir Maskvoj, dabar jį siuntė į Varšavą ten maldyti maištus ir raminti neuzganėdintus.

Į Peterburgą atėjo žinia, jog caro parke Peterhofe bandyta nužudyti baroną Stahl. Mat baronas panašus į Trepovą ir jį revoliucionieriai palaikė už Trepovą. Pasikėsinimas vienok nepasisekė. Dabar visus šiek tiek panašius į Trepovą jenerolus apėmė baimė: jie, kad jų kartais revoliucionieriai nepalikytų už kraujągėrį Trepovą, skubinausi nusiskusti barzdas ir usus. Nors paskutinis pasikėsinimas ant gyvasties ministerių perdėtinio Stolypino nebuvo pasekmų, nors eksplozija buvo sunkiai neuzgavo, bet tas pasikėsinimas teip suerzino nervus, kad šių tarpu jis negali nė savo pareigų pildyti. Gal atsies jam pasitraukti nuo vietos. Veik visi užrubežų laikraščiai, rašydami apie drąsų revoliucionierių pasikėsinimą ant gyvasties Stolypino, išreiškia nuomonę, kad tas atsitikimas nepasiliks be svarbių pasekmių. Dabar carui nieko daugiau nelieka, kaip arba nusilenkti prieš žmonių norus, arba pagarsinti Maskolijoje karišką diktaturą, bandyti nuo didžiausiu žiaurumu nuraminti žmonis, diktatoriui pavesti ne jokiomis tiesoms neaprubėžotą valdžią. Toliau svyruoti, kaip darė iki šiol, caras negali. Ko jis griebsis, nežinia.

Vidurinė Europa.

Ant Europos sausžemio lankosi valdonas didžiausias ir turtingiausias šių laikų viešpatystės, Anglijos karalius Edvardas. Pirmiausiai lankėsi jis Vokietijoje ir čia, kaip laikraščiai apėmė, liko pralatinat daug neusiurpatimus tarp Anglijos ir Vokietijos, kurie netolimoj ateityj galėjo pagimdyti karą tarp Anglijos ir Vokietijos.

Is Vokietijos, Anglijos karalius iškeliauo į Austriją ir svečiavosi pas to krašto valdoną, cecorių Pranciškų Jozefą. Laikraščiai mena, kad Anglijos valdonas su Vokie-

tijos ir Austrijos valdonais, tarp kitko, apkalbėjo ir prietikus Maskolijoje, sutarė ką daryti, jeigu Maskolijoje revoliucija paimitų viršų ir išgriautų caro sostą. Bet ką tie valdonai sutarė, to laikraščiai neįstengia išpėti. Tankiai vienok visus valdonų nutarimus, kaip vėjas iš popieros statytus rumus, išblaško jų pačių pavaldiniai. Tas pats gal atsitikti ir su sutarimais Anglijos karaliaus su Vokietijos ir Austrijos valdonais, jeigu koki sutarimai likosi padaryti.

Kuba.

Ant salos Kubos užgimė revoliucija prieš valdžią prezidento Palmos. Skaitlių gerai apsiginklavusių revoliucionierių paduoda jau ant 10000 vyrų. Kokios priežastys revoliuciją pagimdė, dar tikrai nežinia. Revoliucionieriai, po vadovystės pulkininko Sanchez užėmė miestą Bejucat, provincijos Ištikimiausių caro apgynečių, pasipriešinimus. Rodo, tie pasipriešinimai dar daromi be plano, tarp kareivių dar nėra pastovumo, šiandien pasipriešinę, rytoj pasiduoda valdžiai, bet juo toliau ir kareivių pasipriešinimai svarbesni, suvaldymas pasipriešusių vis daugiau kasto juos ir žmonių gyvastį ir pinigų, o ypač pinigų randi labiausiai truksta. Jeigu tik pritrūks pinigų užganėdinimui kareivių, jie, be abejo, nės, pereis į žmonių pusę.

Is Lietuvos.

Is Vilniaus.

„Rieč“ rašo, gavusi is Vilniaus telegramą, kad ant žydų kapinių buvo keli mitingai. Žmonių mitinguose buvo labai daug. Buvo pasakytos kelios karštos kalbos. Kazokams ir raitiems miest-sargiams atvykus, publika ramiai išsiskirstė.

Viborgo atsisankimai tūkstančiais išplatinti mieste.

„Ruskoje Slovo“ paduoda štai kokį telegramą: „Vilniaus gubernijoje kaimo darbininkai straiškoja: Lydos, Ašmėnos, Švenčionių ir artimiausiose Vitebsko gubernijos apskrityse. Straiška veda „gudų socialistų gromada.“

19 d. liepos, Vilniuje, ant stoties suėmė nežinomą jauną žmogų, pintinę nešęs. Suimtas pasisakė esąs Mykolas Centneras. Jo pintinė buvo revoliucioniško turinio atsisaukimai.

„Gazeta Vil.“ patalpino pranešimą nuo Redakcijos, kad minėtasis dienraštis netrukus paliaus spaus. Priežastis tame, jog masas pruneratorių akalčius testė toliau to dienraščio leidimą neleidžia. Liūdnas apreiškimas! Drauge reikia nusistebėti, kad progresyviškos nuomonės laikraštis neranda pakankamo lenkų visuomenėje ir antrą kartą su jį persiskiria. Aiškus prirodymas, kad ta visuomenė nepriaugo prie nuomonių laisvės.

Is Parafijanovo, Vileikos pav.

Kaip žinoma is laikračių, senoji rusų vyresnė rengia pavietines komisijas žemės reikalams atlikti. Sulgy vyresnės pakymo: Parafijanovo valstijos savo atstovų Vileikos pavietinių komisijų turėjo išrinkti liepos 6 d. Taigi susiję jinkikai emė tarp savęs kalbėtis ar reikalinga ir apskritai sakant,

rinkti atstovų į komisiją, kuri rengia senoji rusų vyresnė. Norėdami tą klausimą geriau apsvartyti, žmonės nutarė galutiną jo išrišimą atidėti ant liepos 9 d. Tą dieną susiję rinkikai nutarė: į minėtąją valdžios rengiamą komisiją, jokių atstovų neberinkti, nes žmonės nieko gero negali laukti nuo tos valdžios, kuri juos prie darbo privariai; visą savo ištikėjimą išreikšti valstijos dūmai ir šita nutarimą nusiųsti jai.

Bet nutarimo dūmai nebesiūsta, nes ji jau buvo išvaidyta.

Ku. Kirvinskis.
V. Z.

Is Zagarės, Kauno gub..

Nuo gruodžio mėn. laikosi čia bausminė ekspedicija, susidedanti is dragunų. Žinoma, yra vienvaldinis baimė. Daugumas keliauja į Afriką ir Ameriką. Bruzdėjimas latvių vėl kyla. Agituojama teippat energiška tarp žydų. Vietiniai darbininkai pasinaudojo is reakcijos, kuri įsigalėjo po gruodžio dienų ir atėmė savo darbininkams ir oficialistams viską, ką jie buvo laimėję per spalio mėnesį. Pabaigę liepos m. eustraiksavo 35 pardavininkai sankrovose galanterijų ir rankinių išdirbinių, reikalaudami įvedimo darbo nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro, geresnio aprisėjimo, atsakymo darbo trims mėnesiais prieš karą ir tt.. Straiksas tęsėsi 4 dienas ir savininkai nusileido visiems reikalavimams darbininkų. Tas straiksas sukėlė paniką tarp vietinių žydų, kurie baimėjosi, kad bausminė ekspedicijos nedasiznotų apie augimą nepaklusnumo ir neįrengtų dragunų vaikštynių po miestelį.

Is Veiverių.

Malevanskio Fedorovičiaus naikinta teisybė pamazų gryta. Dėl M. ir F. pa-skalių paleistas mokytojas matematikos Kairukstis vėl paskirtas į Andriejavo seminariją (Kėl. gub.). Pedagogai Malevanskis ir Fedorovičius, kurie Veiverių seminariją paverė į kazarmes (ten stovi kareivių rota), o seminarijos sodą į ganyklą (ten ganosi Malevanskis ir Kesklerio karvės), perkelti į tokias vietas, kame jie nenori likti, o į Veiverius paskirti visi rusai mokytojai; bet, sako, kad jie geresni už buvusius mokytojus M. ir F.

Lietuviai tėvai, kad nepasilikti be lietuvių mokytojų (Aleksandro II paliepinu) seminariją įsteigta vietiniams lietuviams) rupinasi apie pakrymą lietuvių mokytojų Veiverių seminarijon.

Tokių būdu Veiverių seminarija nebeskriaus didelių žmonių dali ir bus tikra mokykla.

Teip praslinko metas. Dėl paskalių daug seminaristų suminta ir išvaryta is mokyklos, o seminarijos sode ganosi p. p. M. ir K. karvės.

Kalbama, kad mokytojai M. ir F. atima is krasos laiškus, adresuotus į „V. Z.“ redakciją, matyti: teisybė akis duria!

Liepos 29 d., per šv. Onos atleidus atvažio daug žmonių. Vietiniams žmonėms ži-

nomas Gudelių valstijos viršaitis Veiverys žiūrėjo „tvarkos“, bet girtu budamas, jis vaikščiojo is aludės į aludę ir liepė kareiviams vesti nuovados butan, kokius tik sutikdavo žmones vadindamas juos „cilicikais“, ir vis kalbėdamas, kad teip jam palie-atstovų neberinkti, nes žmonės nieko gero negali laukti nuo tos valdžios, kuri juos prie darbo privariai; visą savo ištikėjimą išreikšti valstijos dūmai ir šita nutarimą nusiųsti jai.

Čia netiek kaltas Veiverys, kiek vietinis viršaitis Ambrozevičius, kuris nesuėmė to Veiverio ir nepasodino nuovados butan, o leido jam suminėti nekaltus žmones ir sodinti juos nuovadon.

Nesuprantama, kodėl tas Veiverys kenčiamas, jeigu tikrai dėl to, kad gaudyti „cilicikus“. Jis patsai giriasi, kad važinėjęs pas viršininką ir pasakojęs jam apie „cilicikus“ ir kad viršininkas puikliausiai juos visus pažystas, visus juos suimsias ir t. t.

„V. Z.“

Is Minsko.

Vieta direktoriaus vandens traukimo elektrinės stoties po atsitikimui su inžinierium Korzonu, pasilieka tuščia. Miesto valdyba siūlė paimiti prižiurėjimą darbų stoties ariui traukimo vandens elektrinės komisijos inž. Plaviskui, bet tas atsisakė dėl nedraugisko atsiėsimio prie jo darbininkų.

Siūlė teipgi miesto valdyba miesto architektui Lisovskui tuo tarpu užimti vietą direktoriaus, bet tas teipgi nesutinka.

Paskutiniiais laikais ant geležinkelio stoties pradėta imtis prie sustiprintos sargybos. Vienvaldaboja kareivių patrole, apžiurėdamos išeinančius traukinius. Ant ketvirtųjų bėgių stovi parengtas bausminės ekspedicijos traukinys.

Is Pinsko, Minsko gub..

Is netyčių teko čia susekti didelę vagystę, padarytą laike karės japonų su maskolais. Kaimietis atnešė į banką 6000 rublių ir, matydamas, kad niekas nieko pasijie neklansia, užklansė, ar priims nuo jo dar 70000 rb.. Šitas pasirėdė nužiurėtinu ir emė pas jį klausinėti, is kur jis emė tiek daug pinigų. Kaimietis susimaisė ir išpa-skėjo, kad jis ir dar 6 kiti įgijo laike karės daugiau kaip pusę milijono japoniškų pinigų. Dalį jie paslėpė ties Mugdeno, o dalį parsivežė su savim.

Nauji biurokratijos bandymai.

Dumos paleidimas padrašinuo biurokratus ir suteikė jiems viltį įgyti vėl galą ir vėl pakilti žmonių akyse. Sunku yra tą atsiekti, bet biurokratijai išrodo viskas galimu. Ji neatkreipia atidosi praeiti, kuri daug ko ją pamokintų, bet, senų papročių, brenda į liekną vis gilyn ir gilyn, kolei neusiur-lauks tokio galo, kada toliau ir bristi jau nebebus galima, ir išlyst is tos versmės bus sunku.

Visokiais būdais bandė biurokratija užlaikyti savo rankose valdžią. Mės jau pergyvenome ir sunkių prispaudinų laikus ir priverstos, bet

netikros ir neaiškios laisvės, Prispaudinų laikuose mės datyrėme daug nelaimių ir vargų, kadangi įsigalėjusi vyresnė darė su žmonėmis, ką tik norėjo. Liuosybės gl laikai nors ir neilgai tęsėsi, bet visgi davė save pažinti. Jie atsižymėjo tuo, kad tada jokios valdžios tarsi ir visai nebebuvo.

Toki kraštutiniai apsirėiskimai pilnai yra suprantami. Atgyvenusi biurokratija moka arba užlaikyti savo rankose valdžią tik visokiais būdais, o leido jam suminėti nekaltus žmones ir sodinti juos nuovadon.

Dabar gi mūsų laukia naujas mėginimas. Stoly-pin savaip ketina sutalkinti prispaudinimus su laisve. Keistu išrodo toks užmanymas, bet, matomai mums lemta pergyventi ir tą bandymą. Liuosybų dar is Stoly-pino malonės mės nepažinome, bet prispaudinai jau pradeda kristi. Jų auka pirmučiausiai stojosi spaudintas žodis, kuris paskutiniu laiku ir tamsiuose užkampiuose pradėjo skelbti negeistingą biurokratams tiesą. Jie todėl pasitengė tą žodį suvaržyti, visai uždengė kaip-kuriuos dienraščius, kitų gi dienraščių redaktorius pašaukė tieson. Teippat užgrodome mės ir apie naujus suėmimus, ir tas parėdymas palietė ir kaip-kuriuos buvusius žmonių atstovus. Ilgainiui lauklama ir daugiau tokių suėmimų.

Ir visa tai daroma yra su tuo tikslu, kad praskinti kelia busimųjų atmainų įvedimui. Taigi jau prispaudinų žymė mės datyrėme. Labai galimas yra daiktas, kad ilgainiui jų sulauksime ir daugiau. Kas link gi naujųjų, užtikrinančių laisvę atmainų, tai čia nuo Stoly-pino girdime vien tik pažadėjimus. Francuzų dienraščio „Gaulois“ korespondentas kalbėjosi apie tai su Stoly-pinu ir užklansė jį: kodėl naujos dumos sušaukimas nutestas yra net iki vasario busimųjų metų 20-tai dienai. Ant to Stoly-pin atsakė, kad pirm, negu sušaukti dūmą, reikia esą peržiūrėti kaip-kurie įstatymai ir prirengti Rusijos administracija prie busimojo konstitucijoniško surėdymo. Mat, tuos naujus įvedimus žada duoti pati biurokratija is savo malonės. Tie naujie jie įstatymai paliesią teismą ir admnistraciją, žydų klausymą ir žemės dalykus.

Tegul sau tie prizadėjimai ir būtų išpildyti, leisime, jog mės tikime į jų prizadėjimų atvirumą; visgi pas mus kyla klausymas, kodėl dabar biurokratai neva geruoju nori išklausyti žmonių reikalavimų nors dalį!

Sunku yra laukti, kad pati biurokratija išrištų tuos klausymus teip, kaip to nori žmonės. Teippat yra sunku tikėti, kad tas atmainas biurokratija norėtų įvesti vien tik dėtą, kad prirengti kraštą prie busimojo konstitucijoniško surėdymo. Jeigu teip ištikro būtų, tai kam gi buvo tada paleisti dūmą? Visą tą būtų galėjusi atlikti ir pati dūma, tuo labiausia, jeigu dar jai pritartų vyresnė-

bė. Neturi pamato teipogi ir tas Stolytino tvirtinimas, kuomet jis sako, kad tos atmainos paluosuojančios duma nuo visokių užklausimų, kuriuos dabar duma duoda ti ministeriams, ir kurie trukdą jos darbą. Per greit niori visą ką atitaisyti biurokratija. Per septynis mėnesius, ypač dar biurokratijos rupešniais, neįsigyvens teisybė ir mielasirdystė teismuose, policija iš šeimyninko nevis į žmonių tarną ir valstietis, sotas ir patenkintas, nepradės melstis už vyresnybę. Ar šaip, ar teip, užklauskite vis teks dūmai daryti.

Pažvelgę giliau, mes atradime kitokias tų biurokratijos norų priežastis. Buvusioji valstybės duma, nors nieko nėra davusi žmonėms, žinoma, ne savo kalčia, visgi padarė vieną didelį daiktą. Ji atvėrė žmonėms akis ir parodė, kad gero galima sulaukti tik kovos keliu ir griežtais reikalavimais, kuriuos geriausiai galėjo vesti žmonių atstovai; šaip jau biurokratija nieko žmonėms neduos.

Su tokia nuomone biurokratams dabar teko skyrtis. Reikia kaip nors pataisyti žmonių apie save nuomonę. Todėl, paleidę Dumą, jie, matoma, nutarė šį tą žmonėms pakeisti. Jie mano, tokiu būdu parodysią žmonėms, kad biurokratija norinti išklausti jų reikalus, tik reikia, kad jai žmonės įtikėtų. Todėl naujai apsirėmusius biurokratijos norus galima išaiškinti vien tik tuo, kad jie stengiasi atimti nuo žmonių įsitikėjimą į dumą ir nori vėl užtikrinti sau ateityje tvirtą stovį.

Tačiau užlaikyti sau tokį padėjimą, koks buvo pirma, sunku yra biurokratams be visuomenės veikėjų pagalbos. Tą gerai jau ir pirma buvo supratus gr. Vitte. Ir jis kvietė sau į padėjėjus žemiečių veikėjus, tik jam, nežinrint jį jo gudrybę, nepavyko tas. Stolytinį gi šiame atsitikime yra laimingesnis. Jis, nors ir po ilgą derybų, kaip praneša dienraščiai, visgi mokėjo prikalbėti kun. Lvovą, gr. Heydeną ir Gučkovo įstoti į ministerių kabinetą.

Nors tų žmonių pažinorus ir daugiausiai sutinka su Stolytino pažiūromis, tačiau visgi nebuvo geistina, kad jie stotų į ministeriją. Ar šaip, ar teip, jie buvo gan žymiai visuomenės veikėjais ir todėl turėjo nemažą ant žmonių įtakmę, nors ir jų pažitros labai skyrėsi nuo kitų visuomenės veikėjų pažiūrų. Savo tokiu pasielgimu jie tik padeda atsiekti savo tikslą biurokratams, kurie vieni, be visuomenės veikėjų, daug greičiau būtų susilaukę galo.

Žmonės, išgirdę apie tai, kad tos ypotos, kurias jie iki šiol gerbdavo, liko ministerais, nustos tikėti ir kitiems grynai konstitucijoniškų pažiūrų veikėjams.

O juk tik tie Rusijos kaimuose vieninteliai platina tarp žmonių konstitucijoniškai-kultūriškus pamatus.

Ar pavyks biurokratijai vėl ant laiko sutvirtėti, parodys tai ateitis. Iki šiol Rusijos istorija eidavo savais keliais, neatsižvelgdama į biurokratijos, dagi net liberališkiosios, norus. Jokio reikalo gal nebus ir dabar tam istorijos bėgini mainytis.

V. Z.

IŠ AMERIKOS.

Užlieta verdanti geležis.
So. CHICAGO, ILL. Illinois

plieno komp. dirbtuvėje atsitiko baisi nelaimė: didelį katilą verdančios geležies liejinėn ir penki darbininkai laukę jį priimti. Staigu plieninis vindas nuleidžiantis katilą truko ir višas įtalpa iš katilo išsiliejo ugninė sriovė užliedama darbininkus. Vienas liko sudegintas ant vietos, kiti penki mirtinai apdegę, terp kurių yra du lenkai. Nuomone koronerio – kaltė buvo pabrūkta valdybos.

Praplyšo debesys.

Arizonoje ir pietinėje dalij Kalifornijos subatoje buvo keli atsitikimai praplyšimo debesų. Geležinkeliai yra sunaikinti. Nuo subatos visai nevaikščioja traukiniai į rytus.

Norėjo vieno, ištėkėjo už kito.

St. LOUIS, Mo. Keli metal atgal Amy Bay, mergina, atvykus čia iš Virginijos, pagarsėjo savo gražumu ir patraukė prie savęs daugumą vaikinių. Iš visų jų geriausias jai patiko du, iš kurių nežinojo katrą pasiskirti. Vienas buvo iš St. Louis, kitas iš Kentuckes. Priversta prie galutinio žodžio, ji pasiskyrė vaikną iš Kentuckės ir sėdusi, parase du laiškus: kentukiniam jaunikinui sutikimo, o St. Louisiniam atsakymą ir per klaidą sumaišė konvertus; jaunikai abu gavo ne savo laiškus ir St. Louisinis su džiaugsmu atbėgo jai padėkavoti. Mergina, manydama, kad tai paties likimo lemia jai buvo apsiriki, priėmė jį ir už jo ištėkėjo, bet už kelių metų pasirodė, kad jiedu negali sugyventi ir dabar nori persiskirti, nors gero gyvenimo neturko, kadangi visur atsizymėdavo jį tarp ankštesnės draugijos.

Renkiama didelės gyvulių piovklos Minneapolisj.

Armouro kompanija pagarsino, kad norinti priemiestyje Minneapolisio įrengti gyvulių piovyklą, kurios busiarties didumu sviete. Miestas St. Paul protestuoja tam, kadangi piovyklos užteršia vandėnį upėję Mississippi, bet Minneapolisio miestą nepaiso ant to ir priėmė išlygas nuo J. Ogden Armouro sulys vandens, paplavynų ir gatvinių geležinkelio susijungimų su piovykla. 1000 akrų žemės nupirkta.

Turi pramušti 45 tunelius.

Vakarinio Pacifisko geležinkelio kompanija užimanė praversti savo geležinkelį į Kaliforniją vietoj einančio per kalnus, pramušiant apačia jų. Tam tikslui rytinėje Kalifornijoje, terp Orivilles ir Beckwitho pakalnės, reikės pramušti 45 tunelius. Ilgiausias bus 7000 pėdų, antas pagal ilgį turės 4000 pėdų; vienas tunelis turi būti kertamas per kieta uolą 1200 pėdų.

Neįstaba, kad serga.

Miestelyj Three Oaks, Mich., turinčiame 1000 gyventojų, prasiplatino šiltinė ir sveikatos taryba negalėjo išgalvoti priežasties to; ant galo vienas sveikatos tarybos narys užsivertė apžiūretil vandens varymo įtaisą ir pasiūlypęs aukštyn, rado kubilę beplukant apie tukstantį prigerisų žvibrlių, visokiuose laipsniuose sugedimo.

Lytus nuplovė kapines.

Kansas City, Mo. ir aplinkėje 23 d. šio mėnesio užėjo smarkus lietus ir išljo per pusketvirtos valandos 5.98 colius vandens. Ant Elmwood kapinių, penkios mylios į rytus nuo vaibiskiosios

dalies, daugybę kapų nuplovė ir koki 200 lavonų barkšo viršų. Paminklai sukraipyti ir kitokios blėdys padaryta Kansas Cityje, Kans. ir Amourdale bei Argentine, Kans. Geležinkeliai, aplaminės parduotuvės ir pakuotinės turėjo sustoti veikę. Argentinioje keturios dešimtys šeimynų turėjo išsikelti iš apačios savo namų aukštyn.

Nuplikintas bėgo ketvirtinyl.

ATLANTIC CITY, N. J. Pečkurys Jos. Medara, nuplikintas visai nuo eksplozijos dujų katilinėje pumpinės stoties, bėgo ketvirtinylj kello į vyriausio inžinieriaus namus, kad gauti pagalbą kitiem dviem darbininkam, kurie, jis manė, yra arčiau sužeisti negu jis. Jis pasimirė už kelių valandų. Jo draugai buvo tik lengvai sužeisti.

IŠ DARBO LAUKO.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. Čia, kaip ir patioje Chicagoje, tęsiasi straikas 24 dirbtuvėse geležies ir plieno. Straikuoja teipgi liejikai. Straikuoja teipgi pabrikuose čabaty. Straikas traukiasi jau 4 mėnesiai.

EAGLE RIVER, WIS. Čia ir Rhinelandere yra darbų užtektinai giriose ir lentų piovyklose. Mokestis prie girios darbo nuo \$30 iki \$35 per mėnesį su užlaikymu. Piovyklose lentų moka nuo \$1.75 iki \$2.25. Daugiausiai ten yra švedai.

AUSTIN HEIGHTS, PA. Darbai čia anglių kastynėse eina labai blogai. Straikas kastynėse traukiasi jau 7 mėnesiai.

DURYEA, PA. Darbai čia anglių kastynėse: balandžio ir gegužės mėnesiuose buvo čia straikas, dabar straiko nėra, bet darbai eina labai blogai.

CHICOPPE, MASS. Darbą galima rasti liejykloje, medvilnės dirbtuvėje ir tt. Valandos darbo nuo 9 iki 10. Užmokestis nuo \$1.25 iki \$2.00. Darbai eina; straiko nėra.

TOLUCA, ILL. Čia yra kastynės anglių. Valandų darbo 8. Užmokestis nuo \$2.00 iki \$3.00 ir ankščiau, pagal darbą. Kastynėje reikalauja apie 200 angliakasių. Darbą galima gauti ant ilgo, reikia prisirašyti prie unijos, užsimokant po \$10, jeigu esi dirbęs kastynėse kur kitur. Straiko nėra viso apygardoj.

So. BEND, IND. Dirbtuvės vežimų, arklių ir Singerio pabrakas siunjamų mašinų. Darbai eina vidutiniškai. Valandų darbo nuo 9 iki 10 kas dien. Paprastas darbininkas gauna 15c. už valandą, bet daugumas dirba nuo smoto. Dabartiniam laikui reikalauja ten daugelio kriaučių, gerai mokančių savo darbą, negeriančių ir pavyzdinių. Straiko nėra jokio.

HAZLETON, PA. Šilkinis pabrakas, marškinių dirbtuvė ir anglių kastynės. Darbai eina visuomet gerai. Darbų valandų nuo 9 iki 10 per dieną. Mokestis \$1.00, \$2.00, \$3.00 ir \$4.00 už dieną. Šilkiniam ir marškinių pabrakuose dirba daugiausiai mergysčios ir vaikiščiai nuo 14 iki 24 metų amžiaus. Yra ten unija, prie kurios galima prisijungti arba ne.

MILWAUKEE, WIS. Odminynės ir šulėdės darbai eina gerai. Valandų darbo 8-9. Užmokestis nuo

\$1.75 iki \$3.00. Reikalauja me ubijinių darbininkų ir dirbtuvės cigary. Liejikai straikuoja toliau.

MCCANAWA, PA. Kastynės kietųjų anglių. Darbai eina gerai nuo kelių metų. Valandų darbo 7, 8 ir 9. Užmokestis nuo \$2.20 iki \$2.50 ir daugiau, žiūrint pagal darbą ir smurtumą. Darbą galima gauti. Straiko nėra jokio. Kastynėse nėra pavojaus; senesni darbininkai padaro po \$30, \$40, \$50 ir \$60 per dvi savaiti.

HARRISBURG, ILL. Darbai eina čia labai gerai visose anglių kastynėse. Uždarbiai geri, įprates kalnakasyje uždirba iki 70 dol. į pusę mėnesio. Pribuvusiam darbas ne sunku gauti. Lietuvių yra čia 150 ypatų, o tame vedusių 20. Iš viso šiose aplinkinėse yra 14 kastynių. Norinti plačiau aplink darbų čia žinoti, tesikreipia ant antrašo: Jos. Skinder, Harrisburg, Ill.

CHICAGO, ILL. 23 d. šio mėnesio \$80 telefoninių merginų sustraikavo ir laimėjo straiką; straikavo dėlto, kad joms užginta buvo eiti į darbą per prišakines duris, ir reikėjo eiti per užpakalines nuo ulyčaitės pro tris karčiamas, iš kurių vyrai jas užkabindavo visokiems žodžiais. Antrą dieną telefonų kompanija nusileido ir paveldijo joms valkščioti per prysakines duris.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Cambridgeport, Mass.

Pasidarysčius lietuvius, kaip ir visus kitus, gali rasti daugiau blogo, negu gero. Bet čia yra skirtumas, kad blogos puses sparčiau nyksta, o į jų vietą atsiranda geri pavyzdžiai kitiems. Prieš da metu Amerikos lietuviai, turbūt, nežinojo, kad Cambridge gyvena simtai lietuvių, nes nebuvo pas juos jokių organizacijų, ar susirinkimų. Jei bent koks keleivis užklydęs pranešdavo apie jų senoviškus netikusius įpročius – girtuoklystę ir muštynes.

Šiandien jau yra kitaip; pašelpinė draugystė turipie 150 sąnarių; be jos nuo sausio pereitų metų susitvėrė kuopa vardu „Minutos Vyrai“ šelpimui revoliucijos. Tas vardas paimtas iš vietinių senovės nuotikių, kada čianykščiai žmonės kovojo už laisvę su Anglijos valdžia. Tikslu šitos kuopos yra: 1. Mokėti kas mėnesis po 50c., kol revoliucija gyvuos; 2. daryti kas mėnesis susirinkimus apšnekėjimui bėgančių nusidavimų; kur visi kalba iš eliois; 3. agituoti dėl pataukimo prie kuopos žmonių; 4. rengti prakalbas su rinkiniais aukų revoliucijai.

Apie 20 sąnarių laikosi kuopos ir be pašelpimo tvirtiną, kad revoliucija yra ir bus, kol laisvė nebus iškovota.

Pereitą mėnesį išsiuntė kuopa Londoną L. S. D. P. \$30, pirma tik kiek buvo siųsta \$9.50; taigi viso \$39.50. Sumažinamė mat ant vieno stiklo aukų gerą, rečiau ruko me ir štai kiek susideda pinigų išvadavimui tėvynės.

5 d. šio mėn. šita kuopa turėjo parengus prakalbas. Nors vakaras buvo šiltas, bet žmonių susirinko pusėtinai ir pinigų suaukauta buvo \$45.47; kuriuos ir gi nutarė siųsti Londoną.

Ne pro šią butų paminti, kiek iš Cambridge surinkta

aukų praeitais metais nuo prasidėjimo revoliucijos Lietuvoj. Nors mūsų pašelpinė draugystė neįstengė aukauti kaip kitos po \$50, \$100, kadangi yra jauna ir neturtinga, bet dori vyrai nesnaudė kitokių būdų; kartas nuo karto buvo laikomos prakalbos ir renkamos aukos per susirinkimus, vestuves, krikštynas, varduves ir kur tik buvo proga. Viso per tą laiką surinkta ir išsiųsta aukų \$871.50. Garbė ir padėka tiems, kurie aukavo, o priešininkams gėda ir paniekėjimas!

Broliai lietuviai amerikiečiai! Mės girdime, kad duma jau išvaikyta, kad Lietuvos ir visos Rusijos vargo žmonės pakilo be savo užtarėjų, kurie per istius du mėnesius reikalavo nuo caro palengvinimo buvio varguoliams. Čaras su visa ministrija ir didžiulais nenori parlamento, konstitucijinio rėdymo, nenori jį siurinti savo neaprybotą valią ant žmonių, mažinti milijonines savo algas su kraujais išspaudžiamas iš vargingų žmonių. Jiems nesmagu atprasti nuo perteklingo gyvenimo su visais jo smagumais ir paleistuvystėmis. Kaip gi tad mės įgyisime laisvę ir savotiškas? — Vien tik per revoliuciją; per ją tik galime iškovoti sau tą, ko mums dabar trūksta. Todėl atminkite, kad milžiniška kova, kuri reikalauja didelių spėkų, ižiškų ir finansiškų pergalejoms valkščioti per prysakines duris.

Mums nepravartu ir mės nestatsime savo krutinių kulokosvaizdams. Taigpi nesiremsime su kazokais, policija ir juodasimčiais ir nereiks mums slapstytis po nišius ir kelnėros ar drėbėt prieš kartuves, sušaudymus ir visokius kitus brutališkus mūs. Bet mės, ant vietos budami, be jokių sunkenybių galime daug gero padaryti revoliucijai, dėdami po keletą centų kas savaitę ar kas mėnesis; jei nors teip dėtume, kaip Cambridgeporto lietviai po 50c kas mėnesis, tai jau tikstantius dolerius, butume sudėję. Kokia tai pašelpa būtų kovojantiems tėvynėje!

Be medėgiškos pašelpos mės galėtume suteikti jiems ir dvasišką sustiprinimą, rašinėdami jiems, kad mės sandėdami jiems, kad mės ir tą patį darytume, ką ir jie budami ten — eitume ir muštume sapo nevidonus. Toki mūs tožiai istikro priduoiti jiems dvigubai tiek drąsos ir mūsų prispaudėjai neturėtų progos laukti, kad jiems patsiseks kada atgauti jų seną vietą ant mūsų įlinkusių nugarų.

A. Avizonis.

Iš So. Boston, Mass.

28 d. sausio, 1906 m. susijus keletui vyrų pobaznytinėje salėje, uždėjome knyryną po vardu Dr. V. Kudirkos. Į knygyną ateina laikraščiai iš Lietuvos ir Amerikos, teipgi yra jame ir keletas knygelių. Knygynas atsidarė kasdien nuo 7 iki 10 valandų vakare, kur susiję draugai, linkamai praleidžia laiką prie skaitymo knygų ir laikraščių.

12 d. rugpiučio šių metų knygynas parengė prakalbas pobaznytinėje salėje. Prakalbos prasidėjo tuo po diemaldystai. Žmonių susirinko pusėtinai būrelis. Pirmesdis L. Griškėtas atidare susirinkimą, paaiškindamas susirinkimo mierį. To-

liaus trumpokoje kalboje ragino lietuvius rašyti prieknygyne. Kur galėsių skaityti pamokinančias knygas ir laikraščius, priminė apie Lietuvą, jos vargus ir prispaudimą, kokį kenčia nuo rusų valdžios. Pabaigus pirmesdžiui savo kalbą, lietuviški dainoriai, po vadovystė vietinio vargoninko p. M. Karbaucko, padainavo: 1) „Lietuva tėvynė mūsų“, 2) „Teip miela man yr tėvynė“. Pirmas kalbėtojas, P. Latvinskas ragino lietuvius imtis prie mokslo, prie meilės tėvynės, neužmiršt savo brolių kovojančių su caro valdžia už laisvę Lietuvos. Pabaigus kalbėtojai savo kalbą, M. Rimkiutė deklamavo sekančias eiles: 1) „Yra šalis, kur upė teka“, 2) „Oi, užla, švilpia blogas oras“, 3) „Atsisakom nuo senojo svieto“. Antaras kalbėjo klierikas A. Šeštakauckas. Jis pradėjo savo kalbą nurodė, kad knygynas yra svarbesnė organizacija už visas kitas organizacijas, nėra ji užsiima plėtojimu žmogaus protiškų pajiegy, per skaitymą žmonių teip išsilavina, kad jis stojis tikrai mokslineium. Kalbėtojas priminė, kad pas kozną lietuvį ant stalo turėtų būti lietuviškas laikraštis arba knyga. Toliaus gyrė Lietuviškos kalbos gražumą, kaip ji yra aiški, graži ir teip gausi žodžiuose, kad kiek vieną daiktą keleriopai pavadininti galima. Pabaigus A. Šeštakauckui kalbą, Lile Tačiliauckiutė deklamavo eiles: 1) „Sveiks druts kalėjime banguos“, 2) „Mus girios šiadien jau negaudžia“, 3) „Narsiai kovojo vaikinai“, 4) „Jau pajiegos mazines“, 5) „Nebeužvenksi upės bėgimo“, 6) „Norėjau aš deimantų grūdą pagriebti“. Paskutinis kalbėjo P. Stanyas, kad lietuviams reikia kuoltankiausie rengti susirinkimus su prakalboms; ragino moteris ir merginas tankiau ant susirinkimų lankytis, imties prie skaitymo knygų ir laikraščių. Pabaigus P. Stoniui kalbą, dainoriai padainavo: „Jau sugrįžtu į tėvynę“. Ant to ir susirinkimas pasibaigė.

Kaip kalbos, dainos, teip ir deklamacijos visiems patiko; laike deklamacijų ne vienam asaros iš akių per skruostus riedėjo. Deklamacijos klausytojus teip sujudino, kad negalėjo išsilaikyti neverke. Surinkta pinigų \$18.90. Tuos pinigus siunčiame Lietuvon ant rankų Dr. J. Basanavičiaus ir kun. J. Ambrazevičini, jiedu teiksias už tuos pinigus užrašyti laikraščius „Vilniaus Žinias“ ir „Lietuvos Ukininką“ tiems lietuviams, kuriems matys reikalingiausia. Mės norėtume, kad tie laikraščiai būtų suteikiami Lietuvos varguoliams, kurie norėtų pasiskaityti, bet neturi už ką nupirkti laikraštį. (Aukantų vardai netilps; pakvitavojimą gausite nuo tų, kam siųsime pinigus. Rd.).

J. Kalinauskas.

Iš New Britain, Conn.

Čianykščiai lietuviai tulų laiką buvo kaipi apsnūdę su tautiškais darbais. Sumaunesniejie lietuviai ir L. S. P. A. štos kuopos draugai, nuo senesni rengsi laikyti prakalbas, išaiškinimui revoliucijos stovio ir kitų dalykų nuo darbinikiškojo atavilgio. Taigpi ant 12 d. rugpiučio 2:30 val. po pietų, buvo pakviestas A. Žagaras, Liet. Soc. Dem. Part. atstovas. Bet ant ne laimės, į tą laiką jis pribut negalėjo dėl užtrukimo ant geležinkelio. Jis pribuvo jau po prakalbų 6:30. Gerai kad į tą

laiką buvo ką tik atsilankę i New Britain, Conn. K. Rutkus, L. S. P. A. Centr. Sekr. Šitas tautietis savo ilgoj kalboj išaiškino revoliucijos priežastis. Jis aiškino platią socializmą ir kitus dalykus. Abelnai, kalbėtojas parodė, kad visoki despotai šios dienos neturi nė jokio tikėjimo. Žmonių buvo susirinkusių apie penki simtai, daugiau moterų ir merginų negu vyrų. Baigdamas savo kalbą, Rutkus užprašė vietinį kun. Žebrij pakalbėti susirinkusiems. Kun. Žebry išėjo, bet jis bandė daryti, kad New Britain lietuviai gerai uždirba ir net 250 turi savo savastis, kurių 50 turi išmokėtas, o kiti teipgi gal kada išmokės. Bet kun. Žebrys nepaminėjo, kad lietuvų New Britaine yra suvirų tukstantis. Šitą Rutkui patėmijus, klausytojai pritarė jam garsiu plojimu rankų. Aukų salėje surinkta \$17.00 revoliucijos pašelpai, tikriemsiems revoliucijonieriams L.S.D.P. Teipgi pertraukio Rutkaus kalbos deklamavo eiles Marė Baikauckiutė ir Marė Povilajaiūtė, „Darbininkai ir karaliai“, „O Kazlauckiutė — „Tyronai siurbia mūsų kraują!“ Du vaikinai padainavo „Atsimeskime nuo senojo svieto“!

Užbaigiant susirinkimą, buvo kviečiami klausytojai prisirašyti prie L. S. P. A. štos kuopos. Tą vakarą naujai prisirašė 12 sąnarių, 5 moteris ir 7 vyrai.

A. Žagaras savo pranešimą laikė 14 d. rugpiučio, 7:30 vakare, kur plačiausiai išdėjo revoliucijos visus praeitus atsitikimus. Čia susirinkę lietuviai aukų sumetė \$22.00 ir šeši prisirašė prie štos kuopos L. S. P. A. Taigi juotankiau viešos prakalbos yra laikomos, juo žmonės greičiau susipranta. Draugai ir draugės! Taisykite kuotankiausius viešas prakalbas ir pasirupinkite gerus, teisingai kalbančius draugus, kurie kovoja už reikalus visos vargingosios luomos darbininkų.

Buvęs ant abiejų susirinkimų.

Iš Scranton, Pa.

22 d. rugpiučio užsimuš Jonas Gilyas. Žmogelis buvo gerai užsitraukęs ir teip puolė nuo trepų, kad sprandas lužo ir už kelių minučių numirė. Jonas Gilyas paėjo iš Suvalkų gub., Slavikų parapijos, turėjo 35 metus. Pati yra Lietuvoj.

Ant tos pačios gatvės, vadinamos Lloyd st., sunus nukirto savo tėvui nosį.

Bačių Juozas.

Iš Fernie, Brit. Col.

Susirinkę 18 d. rugpiučio sumanėm paaukant mūsų broliams kraują liejantiems Lietuvoje, kurie šaukiasi prie amerikiečių nors pinigiskai suselpti, bet jų balsas perskamba per laikraščius, o mūsų broliai šioje salyje užkurtę tuno kaip akmuo samanos apaugęs.

Mės 6 lietuviai iš Didėsės Lietuvos ir 3 iš Prusų Lietuvos, vienas vyras ir dvi moteris, viena apsigėdusi su prancūzu, jos sesno mažai lietuviškai kalba, bet užklausta, nuo aukų neatsisakė. Du draugai perėjo per stabas ir surinko keletą dol., bet mažiau negu pereitą mėnesį. Lietuviai (vardai aukavusių kitoj vietoj. Rd.) sudėję \$10.55, sveitimaudiai \$5.60, tai viso labo \$16.15. Pinigus pasiuntėm kasieriui R. Š. K. T. Dudai; skiriame tikriems kovotojams už Lietuvos laisvę, L. S. D. P.

Garbės jums, karzygiai liu-
sybės.

Lai gyvuoja revoliucija!
Lai gyvuoja socializmas!
Lai prasmenga budeliai žu-
vikai iš mūsų žemės.

A. Gustas.

Del agitacijos mokslo.

Neseniai skaičiau „Lietu-
voj“ straipsnelį p. Dami-
jaičio, kuriame jis kviečia
energiskia agitatori, kalbin-
ti tautiečius prisirašyti prie
S. L. A., nurodymams, jog
jūs geresnis, artesnis susipa-
žinimas su prakliniais mie-
riais susivienijimo gal skait-
lingiaus patraukti visuome-
nė prie šios organizacijos; tik
aktyviska agitacija gal pa-
dauginti skaitlių sąnarių su-
sivienijimo. Be abejonės,
jeigu mūsų tautiečiai ge-
riaus suprastų visą svarbą
ir naudą organizacijų pana-
šių susivienijimui, jeigu no-
rėtų atkreipti atydą ant to-
s aiškiai suprantamos tiesos,
jog, „susivienijimai — tai
pajiega, — susivieniję mes
stovime, o išsiskirstę — puo-
lame,“ tad turėtumėte susi-
vienijime ne kelis tūkstančius,
bet keliošimtis tūkstančių są-
narių. Bet lietuviai, kaip
visuomenė, negali pasigirti
savo augstu susipratimu, ir
dėlto daugiausia apsišvietu-
siems sąnariams visuomenės
nelieka už nieko kito grie-
biš, kaip tik už energiškos
agitacijos, kaip už vieno iš
svarbiausių įrankių pakėli-
mui mūsų tautos. Viena iš
svarbiausių agitacijų tarp
mūsų tautiečių, be abejo-
nės, yra agitacija prie moks-
lo. Daug lengviau prikla-
binsi mūsų žmogeliui prie bent
kokios draugystės, negu prie
mokslo. Ir negalima tuomi
labai stebėtis: prisirašymai
prie vienos arba kitos drau-
gystės mūsų žmogeliui matė
atjauniamą naudą: — atsi-
klus kokiai nelaimei, arba li-
gai, jis gauna pinigiską pa-
šelpą, prisirašius prie „Susi-
vienijimo“ jis žino, kad jam
numirus, patį jo ar vaikai
gaus posmertinę ir tt., žodžių
sakant, prisirašyme prie
draugystės su pinigiskiu su-
rėdymu, jis mato, paprastai
sakant, „biziū!“. Neteip yra
su mokslu: čionai jam ne tik
nieko neduoda, bet dar pa-
čiam reik mokėti, o ar bus
kada iš to kokia nors nauda
ir kada!

Taigi paantrinu, jog agita-
cija mokslo yra daug sunkes-
nė, negu agitacija ko kito, o
vienok nežiurint į tą, ji atne-
ša ir greit atneša gėris vai-
sius.

Jeigu neklystu, pirmas
balsas, viešai kalbinantis mu-
są jaunuomenę prie mokslo,
išėjo iš Valparaiso, jau beveik
metai atgal, kada p. Ra-
manauckas trumpu straips-
neliu atsisaukė į jaunuome-
nė, paduodamas nekurius ži-
nias apie šią mokyklą. Ant
kiek yra man žinoma, laikuo-
se, kada tas straipsnelis pa-
tilpo, Valparaiso Universite-
te buvo nedaugiausia kaip 2
ar 3 lietuviai mokslininkai,
p. Ramanauckas tuoj lai-
mingą ranką ir padarė gerą
pradžią — paskiaus atviku-
siejie draugai parėmė jį, ir
dabar, vos metams praslin-
kus, skaitome mokykloje jau
kelias dešimtis mokslininkų
lietuvų ir jeigu toliaus teip
seksis, tai galima turėti viltį,
jog da už metų — kitų tu-
rėsime šioj mokykloje ne dešim-
tis, bet jau šimtus mūsų bro-
lių ir seserų. Sakau ir seserų,
nes būrelis lietuvių moks-
lėivių mūsų mokykloje skai-
to savo tarpe ir dvi mergelės,
bet apie jas paskiaus.

Paskutinį kartą po patalpi-
nimui atsisaukimo „Lietu-
višką jaunuomenę“, gavau
tik užklašinų, jog sunku
buvo vienam atsakyti ant vi-
sų. Neapsirikau, sakydamas,
jog milžiniška dalis mūsų
jaunuomenės nori mokintis,
nori apsišviešti, bet nežino
nei kaip už to imtis, nei kur
jo įieškoti. Kiek aš per-
skaičiau eilelių panašių si-
toms: „Turiu 25—28 metus
amžiaus, kaip gaila, kad nie-
ko nežinojau apie tai pirma
— dabar, turbut, jau esu per-
senas — meldžiu atsakyti ir
tt.“

Ant pirmos pažiuos šitie
žodžiai rodo labai paprastai
ir nieko juose ypatingo nė-
ra, o vienok, po teisybės, kiek
juose „tragizmo“. Ačiu tam,
kad mažai rupinamės apie
parodymą ar tokio, ar kito-
kio kelio mūsų jaunuomenę,
dabar turime dešimtis, o maž
ir šimtus tūkstančių brolių
ir seserų, kurie senai ėję
įieškoti to žiburio šviesos —
ir dabar butų maž pirmose
eilėse kaip darbininkai ant
mūsų tautiškos dirvos. Ne-
buvo agitacijos, ir dabar re-
zultate reik mums klausyti
apgailėstąsimus tų trokstan-
čių šviesos.

Gaila! Per savo nerupe-
stingumą, per tai, jog per-
daug esame papratę rupintis
tik apie save ir savo ypatis-
kus reikalus, darome neaty-
ginamą blėdį mūsų tautai
ypatose jos sunų. Ar nėra
šventa priderme daugiau ap-
sišvietusių kalbinti, raginti
kitus ypatingai jaunuomenę
prie apsišvietimo, prie moks-
lo!

Kalbinkime visus prie skai-
tymo knygų, laikraščių, nes
šie yra įrankiai apšvietos,
bet ypatingai jaunuomenę
kalbinkime prie mokslo, ku-
ris duoda stiprius pamatus
tikram apšvietimui.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

Visi žinome, jog amerikie-
čiai lietuviai turi spaudą ir
laikraščius ne nuo dabar, lie-
tuviai gi europiečiai atgavo
ją vos du metai atgal,
vienok pažūrėkime, ar nelik-
sime greit mės amerikiečiai
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Dėlto ir pasirupinkime iš-
platinti agitaciją mokslo
kuoplačiausiai; tenebuna
daugiaus atsitikimų, pana-
šių tiems, apie kokius minė-
jan aukščiausias: „kaip gaila,
kad ankščiausias nežinojau“

Dabar keli žodžiai apie mu-
są lietuvišką koloniją Val-
paraiso mokykloje.

Mokslas užbaigė iškilmin-
gu vakarų 16 šio mėnesio,
ant kurio gavo diplomą ir
vienas iš lietuvių, kaip pa-
baigęs savo šaką mokslo. Ne-
buvo draugai išvažinėję savo
gimines arba pažysta-
mus atsislėpti nuo darbo visų
metų, bet neilgas tai bus at-
sislėptis — vos tik dvi savaitės:
4 rugsėjo jau vėl prie darbo,
nes tą dieną prasideda nau-
tik apie save ir savo ypatis-
kus reikalus, darome neaty-
ginamą blėdį mūsų tautai
ypatose jos sunų. Ar nėra
šventa priderme daugiau ap-
sišvietusių kalbinti, raginti
kitus ypatingai jaunuomenę
prie apsišvietimo, prie moks-
lo!

Kalbinkime visus prie skai-
tymo knygų, laikraščių, nes
šie yra įrankiai apšvietos,
bet ypatingai jaunuomenę
kalbinkime prie mokslo, ku-
ris duoda stiprius pamatus
tikram apšvietimui.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Dėlto ir pasirupinkime iš-
platinti agitaciją mokslo
kuoplačiausiai; tenebuna
daugiaus atsitikimų, pana-
šių tiems, apie kokius minė-
jan aukščiausias: „kaip gaila,
kad ankščiausias nežinojau“

Dabar keli žodžiai apie mu-
są lietuvišką koloniją Val-
paraiso mokykloje.

Mokslas užbaigė iškilmin-
gu vakarų 16 šio mėnesio,
ant kurio gavo diplomą ir
vienas iš lietuvių, kaip pa-
baigęs savo šaką mokslo. Ne-
buvo draugai išvažinėję savo
gimines arba pažysta-
mus atsislėpti nuo darbo visų
metų, bet neilgas tai bus at-
sislėptis — vos tik dvi savaitės:
4 rugsėjo jau vėl prie darbo,
nes tą dieną prasideda nau-
tik apie save ir savo ypatis-
kus reikalus, darome neaty-
ginamą blėdį mūsų tautai
ypatose jos sunų. Ar nėra
šventa priderme daugiau ap-
sišvietusių kalbinti, raginti
kitus ypatingai jaunuomenę
prie apsišvietimo, prie moks-
lo!

Kalbinkime visus prie skai-
tymo knygų, laikraščių, nes
šie yra įrankiai apšvietos,
bet ypatingai jaunuomenę
kalbinkime prie mokslo, ku-
ris duoda stiprius pamatus
tikram apšvietimui.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Dėlto ir pasirupinkime iš-
platinti agitaciją mokslo
kuoplačiausiai; tenebuna
daugiaus atsitikimų, pana-
šių tiems, apie kokius minė-
jan aukščiausias: „kaip gaila,
kad ankščiausias nežinojau“

Dabar keli žodžiai apie mu-
są lietuvišką koloniją Val-
paraiso mokykloje.

Mokslas užbaigė iškilmin-
gu vakarų 16 šio mėnesio,
ant kurio gavo diplomą ir
vienas iš lietuvių, kaip pa-
baigęs savo šaką mokslo. Ne-
buvo draugai išvažinėję savo
gimines arba pažysta-
mus atsislėpti nuo darbo visų
metų, bet neilgas tai bus at-
sislėptis — vos tik dvi savaitės:
4 rugsėjo jau vėl prie darbo,
nes tą dieną prasideda nau-
tik apie save ir savo ypatis-
kus reikalus, darome neaty-
ginamą blėdį mūsų tautai
ypatose jos sunų. Ar nėra
šventa priderme daugiau ap-
sišvietusių kalbinti, raginti
kitus ypatingai jaunuomenę
prie apsišvietimo, prie moks-
lo!

Kalbinkime visus prie skai-
tymo knygų, laikraščių, nes
šie yra įrankiai apšvietos,
bet ypatingai jaunuomenę
kalbinkime prie mokslo, ku-
ris duoda stiprius pamatus
tikram apšvietimui.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Dėlto ir pasirupinkime iš-
platinti agitaciją mokslo
kuoplačiausiai; tenebuna
daugiaus atsitikimų, pana-
šių tiems, apie kokius minė-
jan aukščiausias: „kaip gaila,
kad ankščiausias nežinojau“

Dabar keli žodžiai apie mu-
są lietuvišką koloniją Val-
paraiso mokykloje.

Mokslas užbaigė iškilmin-
gu vakarų 16 šio mėnesio,
ant kurio gavo diplomą ir
vienas iš lietuvių, kaip pa-
baigęs savo šaką mokslo. Ne-
buvo draugai išvažinėję savo
gimines arba pažysta-
mus atsislėpti nuo darbo visų
metų, bet neilgas tai bus at-
sislėptis — vos tik dvi savaitės:
4 rugsėjo jau vėl prie darbo,
nes tą dieną prasideda nau-
tik apie save ir savo ypatis-
kus reikalus, darome neaty-
ginamą blėdį mūsų tautai
ypatose jos sunų. Ar nėra
šventa priderme daugiau ap-
sišvietusių kalbinti, raginti
kitus ypatingai jaunuomenę
prie apsišvietimo, prie moks-
lo!

Kalbinkime visus prie skai-
tymo knygų, laikraščių, nes
šie yra įrankiai apšvietos,
bet ypatingai jaunuomenę
kalbinkime prie mokslo, ku-
ris duoda stiprius pamatus
tikram apšvietimui.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Laikraštis, kaip įrankis
platinimo apšvietos, atneša
naudą tik tada, kada turi
sumanius skaitytojus, tai
reikia — kada skaitantis ne-
tik supranta viską, ką jis
skaito, bet ir gali perskaitę
tą perleisti per kritiką. Ne-
seniai paklabinau vieną žmo-
gį, kad parsitrauktų sau „V.
Zinias“. Tas žmogelis moka
pusėtinai skaityti ir rašyti,
vienok koks buvo mano nu-
sistebėjimas, kada paklausęs,
kaip jam patinka laikraštis,
išgirdau atsakymą: „Maž
tik tūkstančių atsisrasti tik
dvi, kurios suprantą, koksai
yra skirtumas tarp tamsuolės
merginos, kuri skaito save
už laimingą, kada jai bernu-
želis, norėdamas „pasidaboti“,
alkune į šoną „užvažiuoja“
(mat, užkabino mane...) ir
merginos apšvietos, kuri yra
lygi vyrui, kurią jis turi gno-
doti.

Atsakinėdamas ant prisų-
stų laišku, aš daugumo pra-
šiau, kad paagituotų tarp
mūsų mergelių, kad pakal-
bintų jas prie mokslo. Mės,
vyrų, teisybė, patys dar ne
visi prabudome, ar pabudo-
me iš snaudulio labai nese-
niai, bet mes norėtume, kad
sykiu su mumis pabustų ir
mūsų mergelės, kad ir mūsų
gražioji lytis neliktų užpa-
kalyje, kada mės žengiamo pir-
myn.

Beveik visai prašyti atsakė,
jog nei neužsimoka apie tai
kalbėti su mūsų mergelėmis,
nes, esą, joms nieks daugiau
nerūpi, kaip tik skrybėlės ir
šokiai... Liudna, jeigu tai
yra teisybė, o rodo, jog toks
tvirtinimas labai panašus į
teisybę. Bet, jeigu teip yra,
tad žinokite, mergelės, jog
ant jūsų žiūrės, kaip ant
lėlių, gražiai parengtų, su
daržuotomis skrybėlėmis, pa-
rengtomis kvietkomis, po ku-
rioms norite paslėpti sto-
ką proto. Mės nenorime
lėlių; turėjome jų daugybę,

kada buvome „šaukai, lau-
že“ tada jas dešimtinis — ar
norite ir dabar būti įdomis lė-
lėmis? Ne, mės jau jų nereik-
kalaujame, — mums reik pro-
taujančių merginų, merginų,
kurias mės galėtume guodoti,
toli užpakalyje savo brolių
europiečių, jeigu jau dabar
nelikome toli... Ir vėl klan-
simas — dėlko? Ir vėl tas
atsakymas — dėlto, kad
terp europiečių lietuvių dau-
giau yra vyrų su tikru, pa-
remtu ant mokslo, apšvieti-
mu.

Kokiū būdų susitvėrė svietas?

Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer.
Vertė J. ILGAUDAS.

Šių kokiū nors būdų tamsioje jūrių sietuose (gylėse) nuo priešistoriškų laikų iki šiandienai.

Svarbiausias pėdsakis meto laikų temperatūros permainų užstočiusi kriedos gadinė, yra tas, kad tos gadinės sluogsnuose atrandame pėdsakius lapuotų medžių. Išsivystymas lapuotų medžių yra jau didelis žingsnis pirmyn augmenų karalystėje ir žymės to išsivystymo matomos da ir šiandien.

Bet kriedos sluogsnuose neatrasta da ikišiol jokių pėdsakių tuometinių žinduolių. Vienok neatrindamas liekanų žinduolių da neieškia, kad tuomet da nebuvo žinduolių ant žemės, nes, kaip jau pirma pasakėme, kriedos sluogsniai paeina arba susitvėrė iš nusidėsių jūre, o jūre juk žinduoliai, negyvena, išskiriant didžiulius kitas, prie jų veisles prigulintus jūrinius gyvūnus, kurių, be abejonės, nebuvo tuomet ant žemės. Tačiau neatrindamas žinduolių liekanų visgi parodo, kad jų labai mažai da buvo tuomet ant žemės, jie nelėšė svarbios rolės ir mažai tebuvo augščiau išsivystę už pirmesniuose sluogsnuose randamus žinduolius.

Dabar, vienok, užėina staiga kaipi aušra šiandieniniam sutvėrimui, šiandieninėms gyvūnų formoms. Mes pereiname dabar į naują perijodą, ir teip vadinamą kanozoiskąjį perijodą, kuris labai aiškiai daug knom skiriasi nuo pirmesniojo, nuo mezozoiskąjo perijodo.

Pirmutinę dalį kanozoiskąjo perijodo vadiname terciene formacija, o ši vėl yra padalyta į keturis mažesnius skyrius: i *oceną*, taigi, laiką aušros, i *oligoceną*, *mioceną* ir *plioceną*.

Šioje gadinėje, maž-daug, įvyko ir žemės sluogsnų sustumimai, apie kuriuos jau siektiek pirma kalbėjome. Taigi, toje gadinėje susitvėrė didžiausi šiandieniniai žemės kalnynai; besitvėrimas tų kalnų, vienok, buvo paprastas surištas su dideliais vulkanų išsiveržimais. Abelnai pasakius, nuo to laiko, geografinis išveidis mūsų žemės paviršiaus pradėjo darytis kas-kart labiau panašus šiandieniniam išveidžiui.

Kadangi toje gadinėje pasidarė ant žemės tokis didelis perversmas, tai nuo to už-

kyti prie metų laikų, netarinti gerų ypatybių vesti pasekmingai kovą už buvį, turėjo tuomet išnykti; gamta išrinko tik tai tuos gyvūnus kurie turėjo geresnes ypatybes tolesniam besivystymui. Bet da geresnį ir tobulesnį parinkimą tarpe žinduolių padarė gamta ledų gadinėje. Užleisdama gamta ant žemės ledų gadinę, išmėgino da labiau žinduolių ypatybes vesti kovą už buvį, už duonos kąsnį ir toje gadinėje perkeitė gamta žinduolių, galėjusių labiau prisitaikyti prie gyvenimo sanlygų, i tų gyvūnų, kuris šiandien jau beveik viską apvaldė, kaip-kur net ir gamta, — žmogų. Tą darbą negalėjo gamta atlikti perkeitimu gyvūno formos, pavidalo, nes to jau nepakako, bet turėjo visokiais būdais išlavinti gyvūno protą, intsigentiskumą, kad gyvūnas galėtų protu pasekmingai kovoti su visokiomis gyvenimo sanlygomis.

Dabar, galų-gale, priėjome prie augščiau laipnio išsivystymo visos gyvybės, butent prie to, kada tapo sutvėrtas žmogus. Šitas įdomus gyvūnas apviešpatavo jau visą žemę, o belavindamas savo protą, savo inteligentiškumą, įgavo jau tokią didelę galybę ir pajėgą, kad net supranta maž-daug subdavojamą ir besivystymą visatos, supranta i šio paeina jis ir visa aplinkė, kurioje jis gyvena, su kuria veda kovą už buvį. Su atsirašimu žmogaus ant žemės užstojo ant mūsų planetos visai naujas tvėrimo perijodas, visai nauja gadinė. Bet mes esame šiandien tikrai ant žemiausio laipnio, esame tikrai protozais augščiau su gabumu apdovanoti, gamtos pajėgas suvaldančių sutvėrimų. Ir mes užstoje šiandien tikrai ant pradžių to kelio, kuris veda gyvybę, žmonią prie augščiau, gražiausių siekinių.

Sulyg apskaitymų mokslinčias Peuck — buvo ant žemės nemažiau kaip keturiolika didelės ledų gadinės, bet šitos vėl gi dalinosi i mažesnes ledų gadynes; i kiek mažesnių ledų gadinų arba temperatūros atmainų laikų, dalinosi kiekviena ledų gadinė, to pasakytį negalime. Galime vien tiek pasakyti, kad tarpe visų keturių ledų gadinų buvo laiko tarpai gana augstos temperatūros, buvo šilti perijodai, kuriuose lankose ypač gerai žolė augo; mat žemė netruko tuomet drėgnumo, nes tirpstant kalnų glečiams buvo visur vandens pakaktinai. Užtai galėjo interglečerinuose perijoduose (šiltesniuose laiko tarpuose tarp ledinių gadinų) labai gerai išsivystyti visoki žoleidžių gyvūnai (herbivoriai). Kad, išties, tie gyvūnai ir labai išsivystė, tai parodo radiniai sluogsnuose ketvirtinės gadinės arba *diluvium*, kuris yra pėdsakių paskutinės ledų gadinės, o šiandieninis laikas yra kaipi tolesnis trukis to šiltesnio perijodo. Tuose sluogsnuose atrandame labai tankiai liekanas storočių gyvūnų, ypač *mamutų*; kartais atrandame net čielus gyvūnus, išalusius Sibirijos leduose; kaip kurių turime mėšos gabalus ir plaukų pluokštus. Su šiais milžiniais parsiejo vesti kovą beginkliui, laukiniam žmogui, vienok jis pergalėjo juos ir pasidarė ponu ant viso sutvėrimo.

Dabar priėjome jau prie galo mūsų išvedžiojimų svieto besitvėrimo. Tiriadami pasekėme svietą nuo pačios pradžių jo besivystymo, nuo tada, kada svietų medega buvo chaotiškosje netvarkoje, kada svietas buvo pirmapradiniam laipsnyje ir eškėme net iki šiandienai, kada visas ant svieto žaliuoja, auga ir tarpsta. Tyrindami gi svietų besivystymą, tiesa, visada laikėmės prie mūsų žemės, paėmėme ją tyrinėjimo objektu, vienok ta darėme todėl, kad mes geriau pažystame jos besivystymo laipsnius, geriau apipažinę su žemės istorija. Tačiau pamatėme kad: beveik visur medega svietų tvėrimo yra vienoda, kad gamtos pajėgos, valdančios tas medegas teipgi yra vienodos ir, galų-gale, kad beveik visur ir visų svietų tvėrimuose, kuriuos patėmijome ant daugaus, viešpatauja vienodas įstatymas, visi didieji brūkšniai svietų besivystyme sutinka su viens-kitu. O matydami tuos aiškius faktus, galime tikrai tvirtinti, kad visatoje yra milijonai tokių žemių kaip mūsų su visais jos gyvūnais, nors, tiesa, mes jokios žinios da negavome nuo tų žemių gyvūnų. Bet kitos planetos mūsų saulinės sistemos, kurias maž-daug geriau galime ištyrti, skiriasi tik tai tiek nuo žemės, kaip skiriasi nuo viens-kito nelygių amžių vaikų vienu tėvu. Užtai, turbūt, nebus nė vienas įstatas, kad nė ant vienos planetos neįtikime da tikrų žemlių tenesandis inteligentiškos gyvybės, taigi tokios, kaip ant mūsų žemės. Ir apie kalnais planetos Mars, bei jos gyvybę galime da abejoti.

Mastodonas iš diluvijinės gadinės.
Pėdsakas sulyg šiltesniojo laikų raportu.

Kada žiūrime žvaigždėtojo naktį i dangų, i tuos milijonus saulių, tai tuomet galime būti tikrais, kad mūsų žvilgtis sustinka su žvilgtis inteligentiškų gyvūnų, kurie, lyginai kaip ir mes, įsiekdami sau lygių protiškių sutvėrimų, žiūri i mūsų saulę. Gal but, kad jau netoli tas laikas, kada žmogus apgalės visas gamtos pajėgas ir ant tiek vi-

satos tolybės suris, kad ne tik galės matyti kas ant kitų kosmiškų kunų darosi, bet teipgi galės ir žinti i erdmę pasijusti ir — galės gauti atakymą. Kaip gyvybė iš visatos ant mūsų žemės atsikrdo — bent tuomet tarp kitaip negalime persistatyti — ir išsivystydama i paprasčiausių diegų apėmė visą žemę, kaip galop atsiradęs žmogus savo gyvulišką apyregį, matantį ir apimantį protu tik siaurą, patveriamą horizontą, išsiplatino ir išsivystė net iki užviešpatavimui visos planetos ir, galiausiai, kaip dabar to žmogaus protas erdmę skrieja, i šio paeina visi elementai, teip, gal, įstengs kada-nors tas i domus sutvėrimas, augščiau siame proto išsivystyme, susinėsti, susitvinti su kitų kosmiškų kunų gyvėtojais ir apsimainyti gale ir mokslu, lyginai kę padaro ir dvasės ant mūsų žemės, visai nesusitardamos kuniskai su viena-kita.

Svietas priklauso jau dabar mūsų dvasėi, išminčiai, žinojimui ir galybei.

Vienok, nors mūsų svietas arba kiti erdmės esą kunai ir pasieks didžiausį išsitobulinimo, išsivystymo laipsnį, visgi jie turės kada-nors nupulti nuo to laipnio, turės eiti žemyn. Mat aplinkbėgis svietų besivystymo turi būtinai apsiriboti pasikėlimu ir nupuo-limu.

Aplinkbėgis! Bet, ar yra teisingas šitas uždavinimas? Jeigu gi buvo tas visas tikslas aplinkbėgiu ir nieku daugiau, kuriame svietų besivystymas nuolat sukosi, tai turėtume pilną tiesą klausiti, kodėl turime mes nuolat sukstis tame aplinkbėgyje ir kam mes gyvename, kadangi mes, lyginai kaip ir visi mūsų žinomi svietai, turės kada-nors išnykti, teip, kad mūsų darbas ir profatimas, pasiekti niekada nepasiekiamą išsitobulinimą, buvo įsiai veltas, be jokios svarbos. Ar nėra nepergalima pajėga kas-kart labiau išsivystyti, kuri ne vien mūsų ir viską kas gyva, bet ir teip vadinamą negyvą gamtą apvaldo ir nuolatai veikia, idant paprasčiausio laipnio medega i vis didesnę organizaciją sugrupdotų, pradedant nuo pirmapradinio atomo ir baigiant Paukščių keliu ir ar nėra noras, valė prie gero, kuris auga ir tobulinasi žmoguje knipo augščiau siame laipsnis tos pajėgos, to vertimo, didžiausia ir baisiausia ironija tos dyvasios, kuri viską sutvėrė, idant vėliau ją sugriauti? Ar nėra mūsų buvis betikslis ir nevertas tų skausmų, kuriuos reikia mums nuolatai perkęsti kovoje su netobulumais, su neišsivystusiais, jeigu yra visas svietas betikslis, kuriame mes gyvename?

Ir galiausiai, kokis gali būti svieto tikslas, siekis? Gal tas, kad mes jame pasidžiaugtume, butime linksmi Arba, žiūrint nuo pessimistinio atžvilgio, kurie pasėmė savo nuomones i šio tokių vienpusiškų išvedžiojimų, kad mes sviete atžinai kęstume ir grąžintume pakratm! Šitokių klausimų galėjome iki tol statyti, kol žmonės manė, kad žmogus ir visas svietas yra viduryje visatos. Vienok Kopernikas parodė, kad žmonės ir jo svietas yra menkverčiai visatoje. Šiandien žinome, kad mes visatoje mažiau teieškiam kaip mūsų žemės infuzorijos arba teip vadinami paprasčiausi gyvūneliai, kurių yra net tukstantčiai viename vandens laše. Beto, žinome teipgi, kad svietų besivystymui ir jo tikslui nerūpi nė mūsų skausmai, nė mūsų metavonės šauksmai, nė mūsų laimė, lyginai kaip mums nerūpi, kada nežinioms nuždomo vienu kojos uždėjimu tukstantčius tų mažųjų gyvūnelių.

Bet, galiausiai, ar nėra mastis da skaudesnė ir pakratma da didesnė, kada patiriame, jog mes esame nieku daugiau kaip dulkės tame milžiniškame, bejauslime kanikimo aparate, kurio skrieja be pertrukio tolyn šaltame, tamsiame erdmės rume, be jokio tikslo, be siekio? Kodėl suteiktas jausmas ir pakeltanti dvasė tiems mažiems gyvūneliams, toms dulkėms; ypač kodėl duota ta dvasė, su kuria galime apimti ir atjauti neįsimačiuojamas didumas? Gal dėlto, kad atjautume, jog mus skiria nuo kitų kunų nesurįšami tolumai, kad atjautume, jog mus, celinius gyvūnelius šios žemės, apsupa erdmės tuštuma?

Išties, kokiais siaurapročiais yra tie žmonės, kurie stato šitokių klausimų! Toki žmonės matuoja savo pačių padarytais mačiais mažumą ir didumą, bevertį ir brangų. Argi negali būti kuniskai mažesnis pavidalas teippat vertas arba daug vertesnis kaip didumas, kuris tingiai pasikrutinimais daugiau blogo negu gero padaro? Tyrindami pirmiau atominius svietus, pamatėme, kaip atomai, nematomame pavidale nuolatai dirba ir veikia prie budavonės viso didžiojo svieto, bet teipgi pamatėme sykiu kaip apčiuopiama medega, sutvėrta i šio molekuliškųjų svietų sistemų, išsisi, nekruta.

Užtai paeiname prie galo, kad vien i šio paeina visi mažiausieji svietų pasidaro šiluma, sviesa, elektra, o teipgi ir visos chemiškos ypatybės, nio kurių priguli susitvėrimas ir išnykimas matomo, apčiuopiama svieto. Galiausiai turime da pridurti, kad gražiausias vis s gyvos gamtos išveidis ir visos jos dalinumas yra padirbtas, sutvėrtas i šio mažiausių atominių grupų, i šio mažiausių svieto dalelių!

Vienok negalėsime jokiū būdu nugincyti, kad to visatos dalyj, kurią galime apmątyti ir tame laike, kurį galime sužinoti, patėjame aiškias žymes augštesnio besitobulinimo, veržimosi prie augštesnio, tobulesnio, prie išsivystymo labiau komplikotos organizacijos. O šitas veržimasis prie augštesnio, tobulesnio laipnio parodo labai aiškiai tikslą arba siekį svieto, butent, i paprasčiausio turi būti tvėriama labiau išsiskojusi, i domiau sutaisyta organizacija. Šitu būdu

išgavome mačių seikėjimui bevertės ir labai vertų dalykų. Užtai toj prasmėje yra vienas klausinio baltymo molekulas nesulyginamai vertesnis už visą kalną, subdavo tą i elementariškų medegų, paveikslan, i kalkinių uolų. Mat vienas molekulas kalkio susideda i vieno atomo calciumo, i vieno atomo anglinės rūgšties ir trijų atomų oxygeno. Bet klausinio baltymas susideda i penkių elementų: i keturių organogenų — anglinės rūgšties, vandens (hydrogeno), oxygeno ir nitrogeno — ir mažo nuosimčio sierinės rūgšties. Vienok tukstantčiai šitų atomų grupuojasi viename klausinio baltymo molekule ir sutveria labai išsiskojusį ir įdomiai surdytą organizaciją, kurios pamatas da nesitęgėme ikišiol galutinai išaiškinti; beto, susigrupavę atomai klausinio baltymo skrieja arba sukasi aplink centrą visos grupos ir mūsų saulinė sistema nė i šio tolo negali susilyginti su organizacija tų klausinio baltymo atomų, mūsų saulinė sistema yra ant labai žemo laipnio, sulyginant su tų atomų organizacija. Taigi, ant kiek tai pasididina vertė vienintelio angliarūgšties atomo, kada šitas nuo paprasčiausio, žemiausio laipnio svietų tvėrimo, nuo kalkinių uolų molekulo išsivysto i klausinio baltymą, pasiekia augščiau siame laipsnį! Mat klausinio baltymo molekulas yra užtai vertesnis, kad gamta gali su juom daug daugiau atlikti, gali i šio daug daugiau įdomių organizacijų sutvėrti ir besivystyme gali jį daug geriau sunaudoti negu angliarūgštį atomą. Užtai, rodosi, augščiau siame siekis atominių svietų turi būti tame ant mūsų žemės, kad žmogaus smegenyse sutvėrti kuodaugiau siame klausinio baltymo atomų, su kurių pagalba žmogus gamtos pajėgas apvaldo ir jas priverčia kas-kart stropiau dirbti prie istobulinimo augščiau siame ant žemės organizacijos, prie žmonijos. Perta i yra vienintelio žmogaus smegenys kur-kas vertesnis už čielus saulių kruvas, kuriose guli pirmapradiniai elementai chaotiškosje netvarkoje, prie viens-kito. Mat svietų besivystimas žengia nuolatai tolyn; pirmiausiai sugrupuoja, sutveria teip-teip i mažiausių dalelių didelius pavidalus, mažai kam vertus, bet tada dirba i šio didžiųjų mažesnių, lyginai kaip skulptorius; šitas teipgi sutveria i didelio medegos gabalo mažą pavidalą, bet mažasis yra daug tukstantčių kartų vertesnis už didįjį. Taigi, šitokioj prasmėje esame mes žmonės visgi augščiau siame i brangiausiais sutvėrimais ant visos mūsų žemės, tiesa, vien tuomet, kada apverčiame mums duotą pajėgą ant tolynžengystos visatos, nes vertė arba nauda matuojasi pagal naudą atskiros sutvėrimo visai organizacijai augštesnio laipnio, t. y. vertė pavienios ypatos skaitosi pagal naudą, kokią jis atgabenai žmoniui. Egoistas, rupinantis vien apie savo gerovę, yra nenaudingas arba vodingas visai organizacijai, o galų-gale šalinasi nuo jo visa draugija arba jį visiškai išmeta i savo tarpo. Ir neišvengtinąjį reakciją jaučiasi egoistas kas-kart labiau nukriandžiamas pašalinio svieto, o teipgi ir neapkenčiamas, užtai pradeda jis pašalinį svietų kas-syk labiau neapkęsti ir pasidaro pessimistas. Bet pessimistui yra šitas svietas be jokio tikslo, be siekio ir naudos, lyginai kaip ir jis sviete be nandos, be siekio.

Bet, visi šitie išvedžiojimai neprasalina fakto, kad visi kada-nors vienas pasibaigs, sugrįžs i pirmapradinį stovį. Ir nors da daug darytume tokių išvedžiojimų, visgi ne išbėgsime nuo išeigos, kad i labiausiai komplikuočius klausinio baltymo molekulas smegenyse protingiausio žmogaus kada-nors turės išsidėstyti i pirmapradinius atomus. Taigi, mes visgi negalime prašalinti masties, kad kada-nors turės išnykti visos per tukstantčius metų viešpatavusios idėjos, viskas, kas dailino per ilgus gadynes šitą svietą, kad viskas žmonių ir gamtos sutvėrtas turės pakeistis i chaosą, i šio viskas paėjo. Taigi, joks žingsnis nėra padarytas ant visada naudingas, nėra nė kiek prysakin nužengta. Viskas turi sugrįžti i tų, i šio paėjo.

Vienok, jeigu ir išties teip būtų, ar tai turėtume jau išties galutinai nusiminti? Ar nepadarą šitas besivertimas prie tobulesnio daug linknumo ir laimės bent mums, atjaučiantiems sutvėrimams? Ir ar išties butume laimingesniais, jeigu įgautume tą laimę be mažiausios kovos?

Toki klausimai čia ne vietoje, užtai ne-reikalaujame duoti čia atsakymo. Bet viena klausimą visgi turime da išrūti, turime duoti ant jo atsakymą. Klausimas tas: ar išties pasibaigia kiekvienas svietų tvėrimosi aplinkbėgis tuom, kad viskas sugrįžta ant absoliutiškai to patio laipnio? Ar nesilieka pasibaigiant svietui nė mažiausios dalelės augstai iškilusios, sutvėrtos organizacijos? Ar išties yra facitas arba išiega viso svietų tvėrimosi lygus zero?

Kaip-kuriuose laipsniuose svietų tvėrimosi, be abejonės, neįvyksta galutinis išsidėstymas i pirmapradinį stovį. Tiesa, sulyg darytų mūsų tyrinėjimų ir patėjimų, gema ir miršta atomai svietų sistemose. Tačiau, paimdami pavyzdų, daleiskim, radiu-mo atomą, kuris atsako maž-daug tam augščiau siame atomo išsivystymo laipsniui, atrandame, kad nuo jo atlužinėja ne vien mažiausios mums žinomos medegos dalelės, elektronai, bet teipgi ir visa eilė didesnių medegos gabalių. Mat be išsidėstanti atominė sistema nesugrįžta visiškai i tų stovį, i šio kur ji susitvėrė, nesugrįžta i pirmapradinius atomus. Bet apie tokius pasilikusius didesnius medegos branduolius turi būtina svietas greičiau susitvėrti, turi greičiau augščiau siame išsivystymo laipsnį pasiekti negu ta, kada visas turi pradėti tvėrtis i pirm-

(Toliaus bus.)

Is Maryville, Ill.

Oras čia gražus, tik labai karštas. Lietuvių gyvena čia nevisai mažai, apie 20 šeimynų, o pavienių kuono 3 syk tiek, bet su tautiskais darbais labai retai jie pasirodo. Sunku ir liudna žinrint, kaip meilė tėvynės teip greitai pas juos atšalo. Daugliausiai čia yra liuterionys ir visi menko supratimo. Jei susirinkus kur būrelin, pradeda viens i prakilnesnių brolių aiškinti apie kruvinus darbus caro ir jo juodašimčiųjų mūsų tėvynėje Lietuvoje, tai jie tuojaus ima užtaurinti juodašimčius ir atkalbinėja nuo tautiškų darbų tuos, kurie mažai supranta padėjimą tėvynės. Bet laikui bėgant, gal ateis ir tikras susipratimas pas juos.

11 d. rugpjūčio, draugystė šv. Antano iš Paduos laikė susirinkimą, ant kurio nutarė numazinti įstojimo mokesť ir nuo šiol iki naujų metų 1907 m. i draugystę bus priimami nauji sąnariai su \$1.00 įstojimo; kas nori prisirašyti, tegul pasiskubina prisirašyti.

12 d. šio mėnesio, ant krikštynų pas P. Pleckaitį, bekalbėdami apie viešatįs reikalus, ypatingai apie vargus ir kentėjimus brolių tėvynėje, viens po kitam sumanėme paukauti šį tų revoliucijos reikalams; sumanymas buvo priimtas ir aukų buvo surinkta \$17.70. (Vardai aukautojų yra kitoje vietoje. Rd.).

IS VISUR.

I Mieste Siedlee, Lenkijoje, likosi užmūstas policmeisteris Golcev. Bevažiūojant jam ratais su savo drauge, plyšo bomba po ratais. Plyšimas buvo labai smarkus ir bomba buvo mesta labai gerai. Policmeisteris liko užmūstas ant vietos, o jo draugė su dviem policistais mirtinai sužeisti. Metėjas bombos pranyko be pėdsakio.

I Angliski misijonieriai padavė karaliui Edvardui graudų prašymą nuskirti konsulius valstijon Kougo, esančion po valdžia Belgijos karaliaus Leopoldo. Padėjimas toj šalyj yra toks baisus, kad globėjimas angliskais valdiniais yra neapsieitinas. Ten, anot misijonierių žodžių, nupiausto žmonės rankas ir kojas, jei permaži surenka kaučiuko Belgijos karaliui.

I Paskutinis išsireiškimas valdybos pabriky Kruppo Essuose patvirtina, jog ten yra toks užplūdus darbu, kad daugiau užsakymų kompanija atsaisako priimti. Bėgyje metų tie pabriky turi padirbti 27000 patrankų atštonioms viešpatijoms.

I Visuose Chinuose susitvėrė tvirtos sąjungos, turinčios siekti išnaikinti baisų paprotį rukymo opiumo. Prie tų sąjungų daugiausiai priklauso jaunuomenė ir jaunijie vaibėbininkai bei pramonininkai. Nuo keletos dienų atsibuvo po svarbesnius miestus gatvinės parodos, kur yra laikomos kalbos ir mėtomos brošiūros, išrodančios baisingas pasekmes to papročio, kuris milijonus žmonių kas metas suvaro i ligobūčius arba kapus.

I Nedėlioje visą Austriją aplankė smarkios audros su ledais ir padarė didelės aibes javams. Didelis sniegas išpuolė Alpseose nuo Austrijos pėsės.

Į Mieste Valparaiso, Čili, vėl davė jaustis žemės drebėjima, 21 d. šio mėnesio. Toliau žinios iš ten praneša, kad miestas Quillata, 26 mylios atstumo nuo Valparaiso, yra išnaikintas visiškai taip, kad neliko nei vieno namo. Miestas tas skaitė 10 tukstančių gyventojų.

Į Terp kalnakasių Viatkos apskrįčio, Maskolijoje, ir dviejų eskadronų dragunų įvyko kruvinas mušis. Aštuoniolika kalnakasių krito nuo šuvių; skaitlius sužeistų yra labai didelis. Policijos viršininkas pareikalavo pagalbos, kadangi terp darbininkų apsirėškia didelis subruzdimas.

Į Marsilijoje, Prancūzijoje, policija sukonfiskavo raštus, parodančius, kad buvo daromas snokabis ant gyvastes prezidento Fallieresio. Tulas Arilo, viršininkas organizacijos yra areštuotas. Yra įsiaišalimas, gyvenime jo rasta teipgi bombos.

Į Kronstadte 37 oficerai atsisakė nuo tarnystos armijoje dėlto, kad negalėjo pripažinti teisingais nusprendimų išduotų ant maistininkų.

Į Lietuviškame Braste buvo užpulta irapiplėsta šiomis dienomis pravoslaviska cerkvė ir vienuolynas; izde vienuolyno buvo laikoma kelios dešimtys tukstančių rubl. nepramatomais reikalams vienuolių.

Į Caras neužilgo žada išleisti paliepiamą agrariškai komisijai dalinimo bežemių ir mažžemių 1800-000 desiantųjų karališkios žemės, 4000000 des. karališkiojo rumo žemės ir 2000000 desiantųjų žemės siulomos pirkti ar nupirktos žemiškiojo banko, viso 7800000 desiantųjų. Palikta bus tik girios ir žemės priklausančios valstybei, skaitomos butinomis agrikulūriškai gerovei šalies ateityje. Visos tos žemės bus perkamos; šiek-tiek reiks įmokėti, likusią dalį išmokėti dalimis. Visi varžymai kaimiečių, kaip ir luomo, busi prašalinti. Valdžia tuomet tikisi patraukti prie savės žmones ir atitraukti juos nuo revoliucinės propagandos. Tuo tarpu neužsigaubtinimas kareivių eina vis didėdinti. Paskutinis pasipriešinimas buvo kubaniskų kazokų Tiflise, formaliskai pareikalavusių paliausuoti juos nuo policijiskų pareigų ir sutrumpinti jiems tarnystę iki 3 metų. Kitas vėl atsitikimas buvo Daslagave, prie Kaspijos jurių. Po išvaikymui dumos, kareiviai Samaras pulko laike susirinkimus ir nutarė eiti pas pulkininką Lemkoulą paduoti jam savo reikalavimus. Popas Palmov, kareivių kunigas, užjaušdamas kareiviams, padorėjo buti tarpininkų ir bandė nuo pulkininko išreikalauti nusileidimus, bet tas, tiesiog, išsitraukė revolverį ir jį nušovė. Tasyk kareiviai šovė į pulkininką ir tas krusklytuotas penkių šimtu kulkų. Oficerai, gindami pulkininką, emė šaudyti kareivius, kurie, idukė šoko ant jų ir 6 užmušė.

Giriose arti stovyklų Krasno Selo, kaip praneša, kareiviai laiko slapčius susirinkimus, į kuriuos ateina atstovai kareivių gvardijos pulkų; daugumas jų dideliai užuojaučia žmones ir paliepiant nusileidimus, bet tas, tiesiog, išsitraukė revolverį ir jį nušovė. Tasyk kareiviai šovė į pulkininką ir tas krusklytuotas penkių šimtu kulkų. Oficerai, gindami pulkininką, emė šaudyti kareivius, kurie, idukė šoko ant jų ir 6 užmušė.

Atsakymas kritikui V. J. Dabkevičiui.

Pereitos savaitės numeryje 83 „Lietuvos“ įspalvintamistai savo kritika apie Ameriką, o visu pirmausia, apie atloštą 27 d. liepos lietuvišką teatrą.

Kiekviena kritika yra naudinga, bet reik, idant prie to imtusi žmonės teisingi, kurie supranta, kas yra kritika ir kokia buti kritika privalo, bet tamistai to viso truksta.

Štai kokių laikais tamistai, kaip kritikas, principų: Meluok, meluok, o visgi atsiiras toks, ką tikies; o antras principas: Kas saldu tai gardu, kas raudona, tai gražu.

1) Esi tamista melagis. — Praneši, buk aktorai nemokėjo savo rolių, kad sufleris teip rėkė, kad ant visos salės buvo girdėti. Kas do melagystė! Sufleris visai prieleio nebuvo, nes jo ir nereikėjo, o tai dėlto paprastos priezasties, kad aktorai teip gerai savo roles mokėjo, jog ne nepamisljo apie suflerį, kad jį turėti! Iš kur gi jį si ten atsirado? Jeigu pasakysio jo pravarde ir pertikrins, kad buvo, — šimtą dolerių gausi, jeigu to nepadarysi, tu užmokėsi 100 dolerių reikalams tėvynės. Jeigu nepertikrinsi, kad teip buvo, apart to liksi akyse svieto melagiu, latru, apgaviku, juodašimčių; jeigu pertikrinsi, kad tai buvo, aš tuos vardus prisiiimu ant savės. Rodosi užtektini davada.

Toliau kritikuoja vietinį kleboną, buk įsiai nesirupina apie gerovę ir pamokiniams žmonij.

Gal tamista da krauje vyzoze vaikščiojai, kaip įsiai, da budamas krauje, darbuvoai apie gerovę ir apšvietimą žmonių — dėdamas ant to visko pinigų. Dėl gerovės žmonių išsiuntė jis daugiau kaip 20 ypatų į Petrakovo gub. į miestą vadinamą Lodz mokintis audimo, pastatė savo kaštu namą prieglaudos seneliams ir siratoms, apie kuriuos tai dalykus daug savo laike buvo rašyta kaslink apšvietimo, tur jis daugiau kaip 400 mokytojų, kuriems budamas mokytojų mokyklos „Skempe Wymyslin“, davė apšvietimą. Vieni iš jų yra kunigais, kiti geometrais, kiti prekežais ir tt.

Atėjęs į Ameriką toliau darbuojasi — pereitą visą žiemą mokino žmonis vakarais rašyt, skaityt, rokundas vest ir turbut ne dėl ko kito kaip dėl gerovės ir apšvietimo žmonių darbavosi. Danauja parapija, o jau turėjime šinos metus mokyklą vaikams. Žmonės nei cento nedavė, o turime dailu knygyne, iš kurio kiekvienas gal naudotiesi, ir daugumas pagal norą naudojasi. Išrašė „Vilniaus Žinias“ ir tas teipgi žmonėms dalina. Žmogui, kurs tokius skriaudingus garsina apkaltinimus negalima atrasti priderancio varddo!

Plempi tamista aršiau bobos apie aksomus ir veidrodžius. Tik žinoma yra visai parapijai, kad dveji metai atgal, gėda net rašyti, pirkto klebonas senas kedes nuo vieno italijono (šiaučiaus), o sykiu su tuom ir veidrodį, vieką už \$37.00! Apie tuos, turbut, kritike šneki. Jeigu teip, tai vėl begalingai meluotų! Vienas iš parapijonų (V. S.), idant nebutu lietuviams gėda, pernaip padarė prabašėliu prezentą, pirkto kelias naujas kedes ar ir tas kritikui į akis duria? Turbut guodotinas Dapke-

vičia prieš atėjimą į Ameriką buvo žydbernių, o nematė ten jokios namuose tvarkos, norėtu, kad musų klebono namai butų apskurdę teip, kaip buvo jo pereito pono, bet tas gi negalimas dalykas, tas butų su gėda visai musų parapijai.

Meluotį teipgi tamista tar-damas, kad nežinau dėlko kunigas po tam kaip buvo paaiskinta drama lietuviškai, paaiskino ją kunigas lenkiškai, o išeidamas iš principo, kas saldu, tai gardu, o kas raudona, tai gražu, pats atakai ant klausimo, kad kunigas myli lenkišką kalbą kaip medų.

Trys to tamistos nesupratimo galėjo but priezastys: arba buvai aklas, arba kur-dias, arba kvailas. Budamas aklas, negalėjai matyti, kad apart lietuvių daug buvo lenkių, kurie visai musų kalbos nesupranta. Nebudamas kvailas, gali gintis, kad jų nepažysti, tai nežinojai apie tai, kad jie buvo. Tokiu būdu esi kurčias, kad negirdėjai jų kalbančių. O esi, turbut, kvailas dėl tos paprastos priezasties, kad nesupratai, jog reik užganedinti žmones, kurie atėjo ant teatro tik dėlto, kad nors tuom kvoteriu prisidėtu prie šelpimo bažnyčios. Teip turtinai aprupintų gamtos kritikų kaip Dapkevičs, turbut, da sviatas nematė!

Meluotį teipgi pranešdamas, kad diegentu giedorių buvo Rutkauskas. Žmogaus pilnas melo, tik tokios pravarės nerasi visoj musų parapijoj!

Pasipiktinai iš to, kad prie namų klebono fontana, kad medžias apšodino kunigas vietą. Už padalinimą vienos ne kritika, tik dėkingumas kunigui privalo, o tai tuo labiau, kad tas viskas parapijai nekaštavo nei cento.

Fontaną įtaisė plomberiai, kuriems atidavė klebonas darbą prie bažnyčios. Darbą tą padarė tie meistrai per tris šimtus dolerių pigiau kaip kiti, kurie atsiuntę buvo tame dalyke savo prekes ir apart to išderėjo kunigas fontaną, kuri, kaip pripažysti, teip labai dailina vietą. Medelius teipgi atvežė vienas farmerys už dyką! Kur čion skriauda, kur mėsytymas pinigų už dyką! Skriaudingiausi užmetimu, kurį darai kunigui, yra tas, jog pelnas nuo teatro visas nugarinėjo kunigo delmonan. Girdi Dapkevičiui! Jeigu nori vadytis toliau lietuvių, jeigu tau brangi tėvynė, jeigu tau daugiau esi da vertas už kiekvieną latrą, kurinos čion žudo ant elektriskų kedžių, arba ant kartuvių, tai pribuk į kleboniją, o mes tau parodysime knygas, kuriose tu jau įtraukti tapo pinigai. Potam, jeigu tau kunigas dovanos, ir mes dovansime, o jeigu ne, turi but nubaustas pagal to kaip užsipelnei. Beje! užmiršęs buvau paaiskinti apie arklydę. Teisybė, kunigas mislina apie jos pastatymą. Ar tai bus arklydė, ar šandė, ar kas kitas, tai buk tamista tame persitikrines, kad statydamas tą ne neužmirš ir apie vietą, idant galėtu jį įtalpyti nors keletą tokių neraguntu sutvėrimų kaip tamista. Turėjite ten lovį, miglį ir visokias vėgadas — pas kunigaikštį gyvenisite kunigaikštiskai.

R. Stanislaiva.

Kad korespondentai kartais paduoda neteisingas žinias, tai tas labai gal but, kartais tą padaro jie netyčia, kartais gal iš piktumo; bet kad jų butų amatas juodinti ir šmeizti nepatinkamas jiems

ypatas, tai tam vargiai galima tikėti — niekš čia tokio amato neapmoka, ir laikraščiai vienvališkai padevėjus neteisingų žinių, todėl ilgaliežiųjų amatas neturi visai lauko sau išsikeroiti; jei atsitinka koki neįsilingi padavimai, tai tik per nežinybę ir vienpusybę ir juos kaip tokius reikia laikyti. Mes, juk nelaikome savo vaiko ar brolio aršiau išnieksu už kozną jo neįsilingą prasi-kęžimą; jei tą darytume, bus-tume patys aršiausias niek-sais.

Dapkevičia, jei jis padavė žinias melagingai, padavė tą tik per savo neįsilingumą, o ne su mieriu įžeisti; jam matėsi, kad reikalai neina teip, kaip, jo nuomone, turėtų eiti, ir jis pakėlė savo balsą prieš tai; jis klydo, daleiskime, per savo nesupratimą, ar atkaklumą, bet kas iš mus ne-klysta? Jeigu už kozną maž-moži turėtume keršinti vie-las kitam, tai visi išsipa-ltume. Klystantiam užtenka parodyti jo klaidas; jei kly-stantį keiknos visi, pyksi ant jo, tai pats save parody-si daug aršesniu už aną. Dap-kevičiaus kaltė yra tame, kad jis kunigą išvadino leukber-niu ir neatjaučiančiu reika-lų žmonių, iš kurių jis gyve-na. Atsakytojas jo už meti-nėjimams prilygina jį prie aršiausių niekšų, vertu tik kartuvių ir — ant galo neži-nei kokį jam vardą duoti.

— Mės tau nedovanosime — sako atsakytojas rasiėjui. Su-simildamas, ar geresnio nu-baudimo reikia kaip tie gau-ti epitetai! Net jei Dapkevi-čius ir butų teip kaltas, kaip jo apontentas sako, tai jau jis nubaustas gana. Žmonės, kurie augščiau savo stato už kitus, nori kitus bausti už tuos pačius dalykus, kuriuos dalėdžia sau. Šitokių kelių mes negalime prieti prie nie-ko geresnio. Laikykimės teisybės visur ir stengkimės patys buti geresniais nors tame, už ką kaltiname kitus. Rd.

P pinigai sugražinti.

Katne tik pirkto tikietus nuo P. Urbanto iš Delroy, Mich. ir prisuntėt pinigų jam, tai dabar, su 20 d. rug-pučio (August) 1906 m. iš-siuntinėjam visiems atgal, netik sugražinau tiek, kiek man prisuntėt, bet ir tuos gražinu, ką atitraukė ant pri-siuntimo (žinoma ne viso); tą darau dėlto, kad prisuntėjai pinigų neturėtų sau skria-dos su pasidalinimu pinigų. Apie priezastį gražinimo: pi-nigų siurė Nr. 32 „Vienybės Lietuvninkų“ po antrašu: „Dėl lioterijų.“ Visiems pirkusiems tikietus ir pasidar-bavusiems tame istariu šir-dingą ačiū už jų meilę tė-vynės, ir simpatiją laisvės kovotojams. Kiek man tas viskas kaštuos, apie tai pra-nešiu visuomenei kaip prova pasibaiga. Su pagarbe P. Urbantas.

NAUJI TAUTISZKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos la-bai gražūs tautiški paveikslai (ab-rozi).

- 1, Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
- 2, Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
- 3, Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
- 4, Didis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.

Prekė 35c koznas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo rui-mą.

Prisigaudamas pinigų adresuok: A. OLSZEWSKI,

924 33rd st., Chicago, Ill.

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wojcikov'a.

mo į vietas mažesnio ir atbulai atsibuvo palengva, prie to visoki stabdymai prisideda prie palaikymo lygsvartos. Bet skirtumas greitumo visgi buva. Kadangi ilgis paralelių arčiau žemgalių yra daug mažesnis negu bėgančių arčiau ekvatoriaus, tai ir aprašyti augščiau apsirėškimai juo bus žymesni, juo pasitaikys didesnės musų žemės paviršiaus platumos.

Tokią įtekme turi ant pastovių vėjų, passatais vadinamų, musų žemės besisuki-mas aplink savo nematomą ašį.

Peržiūrėsimė passatus šiaurinio musų žemės pusskamuoio. Passatas, perėjęs nuo šiaurii į pietus, perkerta paraleles, kurių diametras ilgesnis, o drauge su besididininu paralelių diametro, kaip žinome, pasididina ir greitumas besisukimo žemės vietų. Todėl ir oro masos, patekusios į tokias platumas, pasilikis užpakalyje į vakarus ir vėjas pus nuo pietvakarių šiaurii link. Passatas šiaurinio žemės pusskamuoio pučia į šiaurii. Visai atbulai bus su kontrpassatu, taigi su vėju priešingu apatiniam passatui, pučian-čiu augštai. Pereidamas iš didesnių paralelių į mažesnes (nuo ekvatoriaus į kraštus vidutinės platumos), oras juos pralenks, taigi pasisuks iš tiesaus kelio — nuo pietų šiaurii link — į rytus ir kontrpassatas šiaurinio pusskamuoio pus į pietvakarus.

Pritaikydami tuos pačius paaiškinimus prie pietinio pusskamuoio, rasime, kad tas passatas pus į pietvakarius, o kontrpassatas į šiaurii.

Terp žemės kraštų, kuriuose pučia pas-satai, yra diržas bevejo. Tas diržas žiemą ir vasarą užima yvairius plotus; jis eina sulyg saulės bėgio terpo tropikų. Jis niekada ne-pereina per ekvatorių į Atlantišką oceaną. Vasario ir kovo mėnesiuose, kada ta tykuma labiausiai prisitina prie ekvatoriaus, šiaur-rytinis passatas pasiliauja prie 4° šiaurinės geografinės platumos; pietinės mėnesių, kada ta tykuma labiausiai atitolina nuo ekva-toriaus, passatai siekia tik iki 11°. Perkeli-mas tykumos diržo nuo šiaurii į pietus ir at-bulai yra svarbiausia priezastis metų dalių tropikuose kraštuose: šlapia arba lytu metų dalį gimdo tas perėjimas tykumos diržo, o sausą — perėjimas passatų.

Įkaitusi atmosfera treria kylančius oro sluogsnis; nuo jurių, drauge su įkaitusiais oro sluogsniais, kyla daugybė vandens garų. Garai tie, pakilę augštai, atšala tankiai labai žymiai, didesnę dalį pasivirsta į vandens la-sus. Tokios greitos permainos gimdo trump-pai besitraukiančias audras, kokios labai tankiai buva kraštuose ties ekvatoriū.

Augstesniuose sluogsnuose pučia, kaip sakėme, kontrpassatai. Oras kyla ties ekva-toriū labai augštai, iki 6—8 kilometrų; tai-gi augsti kalnai ties ekvatoriū savo viršūnė-mis nepasiekia dar viršutinio passatų arba kontrpassatų. Kad viršutinioose oro sluog-sniuose yra priešingi apatiniamis passatai, tai parodo daugelis apsirėškimų.

Didelėse augstumuose atsiranda tankiai plunksniniai debesiai traukianti į priešingą negu apatiniai pusę, o debesys stumia vėjas. Vulkaniskus pelenus, išmestus augštai, kar-tais nešioja viršutiniai passatai į priešingą pusę negu pučia apatiniai, o pelenus gali nešioti tik vėjai. Laikė išsiveržimo vulkano ant Švento Vincento salos, vulkaniski pele-nai likosi atnešti ant salos Barbados, esan-čios 160 kilometrų į rytus nuo salos Šv. Vincento. Išsiskinti atsiradimą vulkaniskų pelenų ant salos Barbados galima tik tuom, kad jie tapo iš olos išmesti iki viršutinio pas-sato, kuris juos ir nunešė į rytus. Laikė sa-vo kelionės, pelenai tie leidosi žemyn, pate-ko į apatinį passatą ir nupulė ant salos Barbados. Pelenų nupulė tokia daugybė, kad nuo jų dangus pajudavo ir saulės švie-sa vos galėjo prasimuiti. Laikė išsiveržimo vulkano Koskvijos, jo pelenai likosi atnešti ant Salos Jamaikos, taigi suviršum 1000 ky-lometrų.

Čia aprašyti apsirėškimai, kaip ir dau-gelis kitų, pertikrina mus apie buvimą virš-utinio passatų, priešingų apatiniamis.

Vėjai vidutinių platumų.

Vėjai pučiant vidutinėse musų žemės platumose ne teip pastovūs kaip passatai ar-ba mussonai, jie nuolatai kraiposi tai į vieną tai į kitą pusę; bet ir tose platumose tankiau pasitaiko vėsi, negu kiti vėjai; teip, paveik-sian, tose platumose ypač Europoj tankiau-siai pučia pietvakarių vakariniai vėjai, o iš dalies ir šiaurii link.

Šiaurii link vėją gimdo apatinioose sluogsnuose besistenginas oro traukti iš šaltų kraštų į šiltesnius, o šiaurvakarinį lai-ko už nusileidusį į apačią kontrpassatą, to-dėl tai iki neseniai šiaurii link vėją vadino poliariskiu, o pietvakarinį — ekvatoriniu. Tokiu jau būdu ant pietinio žemės pusska-muoio turi tankiausiai pasitaikyti pietvaka-riniai ir vakariniai vėjai. Pats besileidimas žemyn viršutinio passato nuo ekvatoriaus šiaurii link buvo aiškinamas sekandai: kiek-viena oro mas, traukianti nuo ekvatoriaus šiaurii link, negali išsiskaldyti terpo dviejų kalmyniskų meredijonų, kadangi to neda-leidžia kalmyniskos tokios jau oro masos. Oro kelias darosi vis siauresniu ir siauresniu — ant jo atšliepia žemės pritraukimas, jis nuolatai leidžiasi žemyn ir pasibaigus passa-

tų plotui, jis suvisu nusileidžia prie žemės ir gimdo naujus vėjus. Jeigu vidutinėse žemės paviršiaus platumose ne jokios vietinės priezastys nestabdytų ekvatoriaus oro tekėji-mo ir jam priešingo poliariskio, tai viduti-nėse platumose, tame ir Lietuvoj, trauktųsi nesiliaujanti kova terpo tų priešingų oro tekėjimų. Butų pastovios vėjų permainos: ant šiaurinio pusskamuoio vėjų sektų saulė, ant pietinio gi — atbulai, taigi į priešingą pusę. Daleiskime, kad kokioj nors vietoj kokiame laike nėra visai vėjo. Paskui, dėl besistengimo oro traukti ekvatoriaus link, prasidėla ir oro tekėjimas nuo žemgalių, tai-gi nuo poliariskų kraštų, kuris, dėl besisuki-mo žemės aplink savo ašį, nusikreipia į dešinę pusę ir pereina į šiaurii; ir tų pusę vė-jas pus tol, kol poliariskasis tekėjimas palaikys viršų ant ekvatoriaus; kaip tik viršų pa-tims ekvatoriaus tekėjimas, kelias poliarisko-jo vėjo turės išpalengvo kreiptiesi nuo šiaur-rių į rytus. Bet ir tas vėjas greitai persi-keis į pietrytinį, paskui tiesiog į pietinį ir ant galo į pietvakarinį. Pietvakarinis vėjas gali laikytiesi tik tol, kol vėl poliariskasis oro tekėjimas nepašims viršų ant ekvatoriaus; nuo to laiko vėjas vėl pradės keistis į vakari-nį, šiaurvakarinį, šiaurii, šiaurii link.

Ant pietinio pusskamuoio vėjai keičiasi priešingoj linkmėj.

Iš tikro vienok vidutinėse platumose nė ant šiaurinio, nė ant pietinio pusskamuoio nebuva tokio pastovumo vėjų paskirsty-muose ir tas paeina nuo daugelio vietinių priezastų, kurios atšliepia ant paskirstymo oro spaudimo ant žemės paviršiaus. Tie oro tekėjimai turi nemažą įtekme ant barometro parodymų, bet kad paskirstymas oro spaudi-mo paeina teipgi ir nuo nevienodo įšilimo ir atšalimo sausumų ir jurių, nuo daugumo garų ore ir nuo kitokių priezastų, tai izoba-rų vidutinėse žemės paviršių platumose nusi-kreipia sutikmėj su toms vietinėms aplinky-bėms; kadangi vėjai ankštai rėšasi su link-me izobarų, taigi paeina nuo oro spaudimo, tai ir pučiant vidutinėse platumose vėjai nusikreipia žymiai nuo aprašyto augščiau ke-lio. Viršutinioose vienok oro sluogsnuose, pradedant nuo 3 verstų augščio, yra pasto-vus oro tekėjimas, traukiantis ant šiaurinio pusskamuoio vakarių-vakarių pietų link, jis pereina poliariskius ratus. Kad didelė-e augstumuose yra toks vėjas, tą rodo traukimas augščiausiųjų plunksninių debesų.

Paskirstymas vėjų sausio mėnesy, taigi žiemos laike.

Ant paskirstymo vėjų nemažą turi įtek-me metų dalys, todėl reikia atskirti žieminį ir vakarinį vėjų paskirstymą. Peržiūrėsimė iš pradžių žieminį vėjų paskirstymą.

Apie passatus ir bevejinį diržą, apsu-kant žemės paviršių, jau kalbėjome. Už rubežii šiaurii link, passato guli ant Atlanti-ko, sulyginant, tykus apskritis, kurį, kaip kada, vadina užtropiskų bevejinio diržo ar-ba juosta. Į šiaurius nuo tos juostos yra didelis plotas, kur viešpatuoja vakariniai vė-jai, plotai tie trankiasi iki poliariskų jurių. Prie Amerikos krantų persveria šiaurvakari-niai ir vakariniai vėjai; didesnė dalis Euro-pos ir vakarinė Siberija yra pietvakarinį vėjų plotuose, ką rodo ir bėgis izobarų, nuo kurių vėjai nusikreipia į vakarus.

Pietinė Maskolija yra arčiau Siberijos maksimumo (780 milim.), todėl čia turi gimti rytiniai ir pietrytiniai vėjai.

Į šiaurius nuo linijos pereinančios per pietinę Grenlandijos dalį, Irlandiją ir salą Spierbergeną sausio mėnesy viešpatuoja šiaurii link vėjai. Pietinį dalyį Atlanti-ko, į pietus nuo pietrytinio passato plotų, guli užtropiskasis bevejinis plotas, už kurio prasidėla plotai viešpatavimo šiaurvakari-nių vėjų.

Ant Didžiojo oceano, į šiaurius nuo ru-bežių passatų, pučia visoki vėjai: Japonijoj — šiaurvakariniai, ant vakarinių pakrančių Amerikos — pietvakariniai (mussonai), Ala-skoj — rytiniai, ant Behringo jurių ir Kam-čatos pussalio — šiaurii link.

Pietinį dalyį Didžiojo oceano (Pacifi-ko) pietrytinis passatas nueina toli į pietus, ypač ant vakarinių Amerikos krantų; ant vidurio gi oceano jis persikeičia į rytinį.

Į pietus nuo rubežių pietrytinio passato, ant Didžiojo oceano arba Pacifiko viešpatu-ja šiaurvakariniai ir vakariniai vėjai. Ant Indiško oceano pučia pietvakarinis musso-nas, jis pasiekia salas Indiško archipelago; į pietus nuo mussonų plotų pučia vakariniai vėjai, atsakanti tokiems jau vėjams ant Di-džiojo oceano.

Europoj, žiemos laike tankiausiai pučia pietvakariniai vėjai, išemus rytines pakran-tes Terpžeminių jurių, kur žiemos laike per-sveria šiaurii link vėjai. Prie rytinių pa-krančių Islandijos pučia šiaurvakariniai vė-jai; prie šiaurinių ir vakarinių pakrančių — pietrytiniai. Šiaurvakarinę Azijoj viešpa-tuoja pietvakariniai ir pietiniai vėjai; Rytinė Azijoj — šiaurii link ir šiaurii link vėjai (šiaurii link mussonas), o pietinė daly vakarinės Siberijos viešpatuoja rytiniai vėjai.

Rytinė dalyį šiaurinės Amerikos žie-mos laike viešpatuoja šiaurvakariniai vėjai, Pietinės Amerikos — šiaurii link ir šiaurii link, Vakarinė Ameriko — pietiniai. Piet-ninė Ameriko visas apskritis upės Amazon-kos užimtas pietrytinio passato, kuris taipai persikeičia į rytinį. Vidurinė Afrika dar kaslink vėjų mažai ištirta. Australijoj sau-sio mėnesy visur pučia vėjas nuo jurių sau-sio link.

(Toliau bus).

„Žvaigždės“ Kareivini.

No. 32 „Žvaigždės“ labai juokinga korespondencija yra patilpusi iš Minersville, Pa. Juokingumas jos yra tame, kad ji yra pilna melagysčių. Pirmiausiai tasai korespondentas išgiria vietinius darbus ir nusigudžia ant stokos liberalų. Ir kam reikalinga tokia veidmainystė; juk liberalai „Žvaigždės“ nėra reikalingi, o darbų irgi negalima per daug girti. Antrą kartą (leberū) kartais atsitinka, ką ir reikalauja, bet kontraktinių kalnakasių nereikia; kur galima dar kiek uždirbti, tai ten vietoje užimtos, o kur randasi vieta, tai ten negalima dirbti. Gal bus kada darbus apie Minersville, kada pradės dirbti Readingo komp. du nauji šaptai, bet ne dabar. Matyt tasai „Kareivis“ yra kokiu kompanijos agentu ir nori entraukti čia nereikalingų darbininkų, kad paskui kompanijos galėtų numušinėti mokėtis, taip kaip Shenandorio Dzerijos dzukeliams, kurie į dvi savaites gauna uždirbti po \$10 ar \$12. Taigi to „Kareivio“ melams nereikia tikėti.

Toliau tas vargšas Kareivis guodžiasi ant senumo Minersville bažnyčios, kad kunigėlis turįs gyventi ankštam nuomuojamame name be prieigai į jokią darželio apie namą.... Vargšas, išlikro, bet ne kunigas, tik pats apgailaujantis jo korespondentas — Kareivis, jeigu jis tiek tik mažai tesupranta. Jis pats, mat, su šeima daug ankštesnėse stubose išsitenka, o kunigui vienam ruimingiausiame name ankšta, kurio Kareivis ir norėdamas nuomoti negautų. Bet Kareivis kad ir nevalges pats, gailisi savo caruko, kad jis badu nemirtų. Kaip galima jam tu, kurie iš jo darbo gyvena! Matyt jis dėlto ir ant socialistų užsivarinėja, nežinodamas to, kad socialistai kovoja už jo gerovę, reikalauja, kad vietoj suplėkusios turėtų gana šviežios duonos; kad socialistai reikalauja, idant ant svieto būtų mažiau be kojų, be rankų, nesveikų dėka išnaudojimo kapitalistų. Socialistai nori išnaukinti visus dykadonius ir įsteigti tarp žmonių lygybę, už ką gali ant jų užsivarinėti tik žmonės be teisybės, ar tamsūs.

Ant galo jis užkabina ir vietinius valnamanius, kad tie katalikams daro visokias kliūtis, laisvamaniai karčiaminkai šventoms dienoms apsikarstę skudurais, darą išjuokimus mišių ir tt. Kur jis tą matė, jei matė, nežinia, bet tokių dalykų nėra pas valnamanius Minersville karčiamininkus. Karčiamos jų šventadieniai yra uždarytos ir jokis girtuoklis negali įeiti daryti ten kokius bezdžiūniškus pamėgdžiojimus; katalikiškos karčiamos, rods, šinkuoja ir nedėliomis, gal Kareivis matė ką tokio jose, bet ne pas laisvamanius. Nereikia užmetinėti kažin keno kalčių nekaltiems.

J. Ramanauskas.

Padejimas praktinėse šapose.

Neįspasakytas stovis nešvarumo praktinėse šapose Chicago, kur dirbama pradožiniai drabužiai tiliems aplaminiams drabužininkams, yra pastebėtas vyriausio sanitariško užveizdos Hedricko, kuris ketina rūpintis tuo, kad miesto taryba imtųsi daryti ką prašaliniui to blogo.

Išėga dienos jo tyrinėjimo pertikrino jį galutinai, kad turi būti kas nors padaryta sustabdyti to išnaudojimo namų ir bejėgių moterių šio miesto aplaminiais drabužininkais.

Jis užėjo šapas, kurios išsisukdavo nuo visuomeniškos priežiūros ir siūdavo savo darbą į užterštus namus apibaigę, taip vadinamų „fin-dišerių“? Iš šapų jis nuėjo apžiūrėti gyvenimus to apibaigę, kur atrado vyrus ir moteris išsiuosius dirbant prie krūvų drabužių suversti ant lovų ir purvinos aslos. Čion jis surinko tikrus faktus sulys tų žmonių uždario ir sanitariškų sanlygų.

Pirmiausia jo tyrinėjimui papuolė italė su dideliu punda drabužių, ant galvos elnanti gatvę. Jai įėjus į keiturius rūmams gyvenimą, jis nusekė paskui ją. Gyvenime buvo šeimyna susidedanti iš vyro, pačios, 4 metų mergaitės, 8 mėn. kūdikio, pačios motinos ir vyro brolio. Ten jis tarp virtuvės sienų ir lubų pastebėjo visur purvus. Liekla (sinkas) buvo be tam tikros priedangos ir paplavytose rūkštysėjo į stūbą. Apžiūrėjęs punda drabužių, kuri moteriškė parnešė, rado jame tris tuzinus kelių. Į kiekvienas reikėjo įsinti dešimtį knypkių ir apsiulėti kiskų siules. Už tą darbą ji gavo po 10c už tuziną apibaigę kelių; jei jos sveikata buvo gera, tai ji su motina galėjo apibaigti 4 tuzinus kelių per savaitę ir už tai pelnyti 40c.

Išėjęs iš šitų namų, jis sutiko ant gatvės kitas dvi moteris nešančias pūdus kelių ant galvų ir vedančias vaikus už rankų. Jos įėjo šapon gauti daugiau darbo ir užveizdas nusekė paskui jas. Čion jis atrado, kad 44 dirbant ten vyrai ir moterys įėjo lankan į tą pačią reikalingą, kuri buvo bauriausiame padėjime, grindys gi šapos reikalavo šuravimo. Pona mis teipgi reikėjo gerai apiluoti. Iš šapos užveizdas nusekė paskui anas dvi moteris; su toms jis negalėjo susisiekėti ir turėjo rodytis ant pirštų. Paklausus jam, kiek ji gauna mokėti, moteriškė išskė 4 pirštus, tuomi porodydama, kad gauna 4c už tuziną. Čia stuba buvo laikoma švariai, tik ant prieangio stovėjo išmetos atvirose blekėse, kurias jis liepė uždaryti.

Akis už akį, dantys už dantį!

5 VYKSNIS.

DAIRONAS IR ELZĖ.

Elzė. Ar tam žydpalakinis iš tikro pardosi jaučius?

Daironas (skaityto laikraštį, nepažinodamas). Teipgi ir avinus.

Elzė. Tėtė, dėl kokių neprekiavai su krikščionimis? Kamgi vis duoti tiems žydams pelnytį? Jie tokie begėdžiai, tokie landus, kad —

Daironas (pažiūri rusčiai, kuri nežino ką besakyti). Pasakyk, vaikel, kur tu girdėjai tokias pažvalgas? Ar kuomet teip kalbėjai savo gimdytojai?

Elzė. Jus gyvenate kaime, bet gyvenate mieste — ak tėtė, netikėtum, už kiek nelaimių yra žydai kalti ir šitas juk nori mane palikti be kailinių! (stovi prieš langą). Kad žinotum, kiek — (nutyla, prasijuokia, pati sau). Advokatai!

Daironas. Tai kiekgi? Elzė (supainiota). Ak!

tiek daug, neišpasakomai daug.

Daironas. Sakykgi, nesidrovėk.

Elzė. Tu nori iš mane pasijuokti.

Daironas. Visai ne! Aš tik tai žingeidus, aš norėčiau nuo savo apsviestos dukters pasimokinti, nes aš pats, vaikel, tame dalyke dar nieko blogo nepatyrė. Berots aš dar tik 30 metų pergyvenau kaime, ir neturiu šnekesti. Jaunuomenė šiandien turi daugiaus patyrimų, ir blogų. — Vaikel, aš velyčiau, kad tu butum mažaus mokiusės ir kaime pasilikusi.

Elzė. Tėtė, argi tu gali nepripažinti, kad žydai krikščionims pirma pinigų skolina, o paskui —

Daironas. Nori atgal gauti. Berots tai negirdėtas daiktas!

Elzė. Opaskui ima teip didelius palukius!

Daironas. Kamgi duoda krikščionys? Kas moka didelius palukius, tas yra neįtikimas žmogus, aš tokiu aeduočiau pinigų. Aš neesu spekulentas. O žydai iš dalies per savo prigimimą, iš dalies per priespaudą, kokią valstija daro jiems pasiekant užsiėmimą, yra prekiojantys; gaivintojų prekiojoto yra spekuliacija, laiminaga spekuliacija, kur jie savo dvasės pajėgomis veikia žmogus žmogus nepasiekę dirbdamas iš visų savo kuno pajėgų.

Elzė. Jie guvys. Tai ir viskas, kas yra.

Daironas. Išmintingi. — Aš pripažįstu, kad jie savo dvasiškoms pajėgomis nevisumet stengėsi pasiekti pagirtiną mierį, nevisumet jas apversdavo ant labo, gana tankiai ant pikto mūsų tėvynei arba, geriaus sakant, mūsų broliams, vėjus vaikantiems. Bet, vaikel, ar tu pabūčiuotum ranką neteisingo patėvio, tavę mušančio, ažuot papenino?

Elzė (pasibaisėdama). Bučiuočiau? Aš kasčia ir draskyčiau!

Daironas. Lyg katė! Matai, mano vaikel, aš „Akis už akį, dantis už dantį“ yra giliai įsisaknyjęs žmogaus prigime.

Elzė (akyva žiūri pas langą, susipainioja). Aš misliju, tėtė, kad „akis į akį“ (išniūnoja gaidą, staiga prasijuokia, sveikina ir greitai atsitraukia).

Daironas. Ką tu ten sveikini?

Elzė (labai susipainioja). E — tik tai žydpalakin.

Daironas (netikėtai). Leiba? Ir teip melingai! (Eina prie langų, Elzė drovi nusisuka. Daironas akyvas). Ten juk eina advokatas Merkeli!

Elzė (drovi). Teip, aš norėjau sakyti advokata.

Daironas (pakelia Elzės smakrą augšty, žiūri į ją veidą, linksmai). Ir tu, mano Brolau, pradėdi lankstyti amore.

Elzė (drovi). To mes nesimokiname mergų mokslovietyje.

Daironas. Nu, tu mano mieloji, prašau, visuomet pasilik prie pirmos žmogystos dabartinio laiko, tai yra gražiausia iš visų gadynių.

Elzė. Aš tavęs nesu-prantu.

Daironas. Teip, tukstantį syk aš velyčiau girdėti tavę šnekančią „akis į akį“ — kad „akis už akį“ ir kad Dievas duotų, idant „akis už akį“ visus nelabumus išvary-

tų iš tavo širdies, kokias jau pasėjo kreivas mokinimas. (Išėina).

6 VYKSNIS.

Elzė. Kreivas mokini-mas! Lyg ir mane būtų kreivai mokinę! Mokinausi drauge su anglietėmis, prancuzaitėmis, grovūtėmis ir baronietėmis ir būk aš gavusi kreivą mokslo — ak, bene dar ilgai truks, iki tėvai supras teisybę mano pažiuos!

7 VYKSNIS.

ELZĖ IR JEDVYGA.

Jedvyga. Elzut, kur yra tėvas?

Elzė (priverstinai). Matut, ar mane mokino kreivai? Argi aš ištiesęs esu teip bloga, kaip tėvas sako?

Jedvyga (Elzė glostydama). Jei nemielas, neapmislytas sudėjimas yra blogu — na, tai berots teip butų. Bet man rodosi tavo širdis pasiliko gera, ir su laiku atmainyti kreivas pažiuos, kurias tu parsivežei iš pensijono.

Elzė. Vienok, matut, aš neesu bloga ir nemėlinga! Aš jus myliu iš visos ir dar daug kitų žmonių ir gyvulių, gėles, saulę, daržą ir visą gražųjį svetį!

Jedvyga. Dievui dėkui! beje ir žydus, nors tu to nesizina.

Elzė (skųsdamasi). Ak, matut, tik to vieno nereikalauk nuo mane! Girdime tiek daug apie blogus darbus tų žmonių; žiūrėk: ką mes žmogų mylime, tai yra tik gerumą, o ne blogumą.

Jedvyga. Vienok mylime ir silpnybę. Argi tu mane myli ne dėl mano silpnybių, kokias turiu dėl savo kūdikio, o kurios mane spijauja policijos tarnų. Tirinėjimas bylos policisto Mulcahy, buvusio pirma ranka Lavinio, parodo tokius faktus, kurie amžina gėda bus visai valdybai amerikoniškosios policijos. Tasai Mulcahy, kaip pasirodo, buvo prasykų aršiausios gaujos vagių ir plėšikų mieste. Jis gerai žinojo apie koją vagystą, naktinį užpuolimą arba užmūstytę dėl aplėšimo. Jis buvo padėjėju nekadejų ir žmogžudžių, imdamas nuo jų kyslus arba pusę pelno, kaip buvo tarp jų sutarta. Jis turėjo savo šniupus, kurie sargiai dabojo upę žemesniųjų ir aukštesniųjų svarių policijos ir pranešdavo jam apie viską, o jis, sulys gresiančio jam pavojaus iš pusės valdybos, elgėsi pagal reikala: arba areštavo nekaltus žmones, arba atsipirkinėjo kyšiais. Prie šitos Lavinio-Mulcahy gaujos prigulėjo daugelis kitų policistų Nuoseklus tyrinėjimai yra daromi prieš situodū niekšus ir vis tie policijos tarnų purvai turės pasirodyti šviesoj.

Elzė (nebesusivaldo). O, — pensijone mane tik vadino nedora rože, o tu — tu, matut, bari mane piktole! O, nors aš bučiau piktole, vienok aš negalėčiau mylėti nedorą žmogų kaip kad gali kitos mergos, nors zinodamos, kad jis yra nedoru. Ne, aš to negalėčiau, nors terp jų būtų ir dar teip gerų —

Jedvyga. Kągi tu kalbi?

Elzė. Ir dar teip gerų dėl mane! Ne, aš jo mylėti negalėčiau!

Jedvyga. O ar tu žinai, kas tai yra mylėti?

Elzė. Nagi matut, juk tik buvau pensijone!

Jedvyga (atsidusi). Geriaus kad tu butum namie pasilikusi!

Elzė. Tą jus man visi sakote, lyg kad aš bučiau prazuvėsiu vaikų. Teipgi pamuškite vieną iš veršukų, kuriuos nori atpirti dailusis ponas Leiba. Bet skalsink Dieve pietus, vis tiktai liesus avinus, nes riebiuosius jis paims, ir nabagą šiekį jis apgavo ant 2 markų, atpirkdamas nuo jo karvės skurą.

O, išlikro, aš velyčiau, kad ji ir visus jo vienikius išvytų iš mūsų šalies!

Jedvyga. Vaikel, vaikel, tu nesizina, ką kalban-ti. Aš vien žodžiu galėčiau tau parodyti tavo paikumą, vienok man bus negu, kada tu pati tą pastebėsi.

Elzė. Pastebėsi! Teip, tas man visuomet buvo sunku! (juokingai dūsdama). Ak, kiek sykų aš už tai stovėjau kampe, iki aš ant galo galėjau pastebėti. (Nuduo-da verkianti ranka). Aš pamaciau savo kaltę, aš niekuomet nebebusiu teip pasileidusi, ar tu nori mane

dar sykį mylėti? (Juokdamasi). Telp, matut, kagi aš tu rečiau perprašyti, bene poną Leibą? Ak, matut, aš tai meliai padaryčiau, jei tik jis nebūtų (juokiasi) žydu. (Toliau bus).

Vietinės Žinios.

— Užperėitą panedėlį nakčia 6 lenkiški vaikėzai įsikraustė į subankrutą draugų krautuvę 745 Milwaukee ave., dabar esančią po uždūra Blumenthalio, ir išsivogė už \$500 drabužių. Išsivogė tuojaus iš savo nudėvėtų drabužių ir apėrėdė geriausiais sūdota. Išvogt jiems nusiėkė gerai, bet paslėpt savo vagystą buvo jie per kvaili ir juos policija suėmė. Mat jie išsivogė tokius drabužius, kurie jiems ir jų aplinkei buvo pergeri ir tuom užtrūkė ant savęs nužūrėjimą policijos, kuri juos ir suėmė.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Atstatymu nuo vietos policijos inspektorius Lavinio, išėina į aikštę visa virtynė kriminališkų prasižengimų policijos tarnų. Tirinėjimas bylos policisto Mulcahy, buvusio pirma ranka Lavinio, parodo tokius faktus, kurie amžina gėda bus visai valdybai amerikoniškosios policijos. Tasai Mulcahy, kaip pasirodo, buvo prasykų aršiausios gaujos vagių ir plėšikų mieste. Jis gerai žinojo apie koją vagystą, naktinį užpuolimą arba užmūstytę dėl aplėšimo. Jis buvo padėjėju nekadejų ir žmogžudžių, imdamas nuo jų kyslus arba pusę pelno, kaip buvo tarp jų sutarta. Jis turėjo savo šniupus, kurie sargiai dabojo upę žemesniųjų ir aukštesniųjų svarių policijos ir pranešdavo jam apie viską, o jis, sulys gresiančio jam pavojaus iš pusės valdybos, elgėsi pagal reikala: arba areštavo nekaltus žmones, arba atsipirkinėjo kyšiais. Prie šitos Lavinio-Mulcahy gaujos prigulėjo daugelis kitų policistų Nuoseklus tyrinėjimai yra daromi prieš situodū niekšus ir vis tie policijos tarnų purvai turės pasirodyti šviesoj.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Atstatymu nuo vietos policijos inspektorius Lavinio, išėina į aikštę visa virtynė kriminališkų prasižengimų policijos tarnų. Tirinėjimas bylos policisto Mulcahy, buvusio pirma ranka Lavinio, parodo tokius faktus, kurie amžina gėda bus visai valdybai amerikoniškosios policijos. Tasai Mulcahy, kaip pasirodo, buvo prasykų aršiausios gaujos vagių ir plėšikų mieste. Jis gerai žinojo apie koją vagystą, naktinį užpuolimą arba užmūstytę dėl aplėšimo. Jis buvo padėjėju nekadejų ir žmogžudžių, imdamas nuo jų kyslus arba pusę pelno, kaip buvo tarp jų sutarta. Jis turėjo savo šniupus, kurie sargiai dabojo upę žemesniųjų ir aukštesniųjų svarių policijos ir pranešdavo jam apie viską, o jis, sulys gresiančio jam pavojaus iš pusės valdybos, elgėsi pagal reikala: arba areštavo nekaltus žmones, arba atsipirkinėjo kyšiais. Prie šitos Lavinio-Mulcahy gaujos prigulėjo daugelis kitų policistų Nuoseklus tyrinėjimai yra daromi prieš situodū niekšus ir vis tie policijos tarnų purvai turės pasirodyti šviesoj.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

— Švedas Hans Peter Mikelsen skudėsi teisdarui Kavanagh, jog jis tik ką prieš užvargę Stenslando banko pasirašė ant rašto, jog skolina nuo jo \$2,500 ant savo nejudamųjų turtų, bet pinigų nebuvo gavęs. Jis norėjo gauti arba pinigų arba savo raštą atgal; ant to jis gavo tokį atsakymą: Jei Stensland tą raštą pardavė kitam, ar įtraukė jį į knygas, tai tamistai reikės priimti skolą ant savęs. Tokiam pat padėjime yra Otto Haak, kuris išmokėjo \$3075 skolos ir neagavo savo rašto atgal.

ant kožo susirinkimo stengtis laikyti agitatyviskas kalbas, išai

gratite ten daug svarbaus. Prasides 8 val. ryto. Indenga 25c pora.

Komitetas.

Ura Visi Ant Piknyko.

Nes tai bus šventis. Metinis Piknykas kurti parengė Dr. Karolis Dovydo atstabus nedidelio 2 d. rugpjūtį 1906 m. Reising's Grove, Riverside, Ill. Indenga vyrai su moteris 25c. Merginoms dyka. Piknykas prasides 8 val. iš ryto ir trauksis iki 12 val. nakties, nes ant rytojaus bus amerikoniška šventė, "LABOR DAY." Ant šio piknyko bus lenktynės: iš valkūnų kurtis bus greitesnis, tarsi gaus skryniute puikiu cigaru. Iš merginų kurtis bus greitesnis, gaus dovanų puikiu parsona. Iš mažų vaikų kurtis bus greitesnis, gaus dovanų 50c. Iš mažų mergaičių kurtis bus greitesnis, gaus skryniute skaniu cukuru. Teigsi bus ir daugiau visokių puikių žvobuv. Gražūs patikimai, prie kurios galeisite smagiai pasisukti ir linksmai laikyti, o teigsi bus ir rūsiai išdėję, taigi galeisite paršauti ir pagybauti, o teigsi šiojį girioj ant kranto tekančios upės tyru oru pakvėpuoti, nes tai bus paskutinis lietuviškas piknykas šio vasara. Teigsi nepamirškite kad ant rytojaus bus amerikoniška šventė, tai nereikia eiti ir darba. Taigi užsirašome visus lietuvius ir lietuviškas, kaip senus tiek ir jaunus kuokalingiausius, galbūt lankyti ant šio paskutinio piknyko, o būsite kuokalingiausiai priminti ir visame užgiedanti.

Komitetas.

(31-9)

Pajieszkofimaj.

Pajieszkau Jukubo Turzinskio, Kauno gub. ir apskr. rinktinio par. Budu viensidėsiu. 2 metalai kaip Amerikoje. Kalba lietuviškai, lenkiskai ir maskoviskai. Turi 30 metų amžiaus. Atsako melnis, plaukai tamsiai geltoni, palgio veido. Gyvena kur Pensilvanijos valstijoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: N. Dombarskaite, 1028 So. 2nd st., Philadelphia, Pa.

(14-9)

Pajieszkau nejaunos mefinos ar nasies be vaiku už gaudinio. Alga gera, darbas lengvas. Tikrai reikia simonyti kaski prie sutoro pagalbei, nors tada, kada aš išleisiu iš namu. Atisaukiant ant adresu: M. Salazius, 4507 So. Wood st., Chicago, Ill.

(31-8)

Pajieszkau savo draugu, Motiejau Liupo ir Jono Amelio, Kauno gub. Sėdauila pavieto, Papilės parapijos, Trizkės sėdauila. Pirmasis gyvena Oglesby, Ill. Jie pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Antanas Melius, 443 Collinsville ave., E. St. Louis, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolui Antano Keidouskui, Suvalkų gub. Senapišės pav., Sėdauila kaimo ir gminio. 24 metalai kaip Amerikoje, pirmasis gyvena Pensilvanijos valstijoje. Turio prie jo svarbi reikala. Kas apie jį duos šia gaus \$3.00.

Pajieszkau savo pusbrolui Mikolo Tankuno, Kristupo Klusio, abu iš sėdauila Sėdauila ir Samuolio Karoso iš sėdauila Zastanės. Visi Kauno gub., Panevėžio pavieto, Biržų valstijos ir parapijos. Pirm 5 metų gyvena S. Boston, Mass. Jie pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Juozas Januszevicius, 19 Hickory st., Meriden, Conn.

Pajieszkau savo gimintams, Elenos Montvidukės, Kauno gub., Raseinių pav., Sėdauila par. Rumbikio sėdauila. Pėreita pavasari atstaviavo iš Lietuvos ir Philadelphia, Pa., o iš ten išstaviavo Brooklyn ir kėlioneje kur dingo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Domininkas Vanagas, 78 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau ludytoju (svietku). Chicago. 7 d. gegužio, 7to val. vakar. 1905 m. nedidelis vakarė, išmėte kondaktorius jauna valkita 26 metu ant Halsted gatvės, tarp 7 ir 28 gatvių. Jisai gulėjo be sąmonės ir žado, negalėjo kėlbeje. Užtat praszau tu upetu, kurios mate ta atsitikima man apie tai pranešti ir pas mane atisaukti, o gausite \$50 atlyginimo.

A. Michalovskiy, 57 W. 14th Place, Chicago, Ill. (14-9)

Pajieszkau savo patystamo Mitelio, kuris eila raseoi Braunu, Kauno gub., Raseinių pav., Kėdauila parapijos, Kėdauila vol., Analijs sėdauila 2 raseoi 7 verskui aukščio, sejos, gaus piliak, pradžius, usai sėdauila, lieto vėd, gyvena Amerikoje su ne savo moteris 3 metus ir turi su ja viena vaiką pūstreciu metu; 23 nepos atstaviavo iš Lietuvos jo tikra pati su 7 vaikais; nedidelis jo pati yra sėdauila sėdauila, sėdauila kėdauila, 2 raseoi aukščio, sėdauila angliškai ir lietuviškai. Kas apie jį žino, tegul buna toks geras man pranešti, už ka busi dekingas.

Fr. Sza, 180 Poplar st., New Haven, Conn.

Pajieszkau Kazimier Klimauko, Kauno gub., Vabalnyku miestelio, gyvena Rygoje, 9 mėnesiai kaip iš Europos jis yra tamsaus gyno, lieto budo, sėdauila raseoi sėdauila, be usai; 23 d. birželio isėjo nuo Bridgeport Chicago, dagdies, kad aš jo pajieszkau; drabužius pasime sėdauila ir laikra-

ti. Grdejan, kad jis Chicagoje gyvena permainas pravarde. Kas apie jį žino teikias man pranešti paduoti adresu už ka gaus \$5.00 dovanu.

Jonas Motiejunas, 188, Sieger, Ill. Pajieszkau savo brolio Petro Zubavicius, pirmiau gyvenomo abudu Harrison, N. J. Kas apie jį praneša, gaus dovanu \$5.00. Jis yra iš Eglebailu kaimo, Kalvarijos par. Suvalkų gub.

Juozas Zubavicius, 1925 W. 45 st., Chicago, Ill. Pajieszkau savo draugu Aleksandro Zakaravsko, Kaunogub., Panevėžio pav., Smilgiu vol., apie 5 metalai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Jos. Hmelevskiy, 33 Role st., Chicago, Ill.

Geras vargonininkas ir mokytojas, mokantis angliskai kalba pajieszkos vietos. Jei kur toks butu reikalaujama mieldiu atsiliepti adresu: P. Savickas, 4607 Ashland ave., Chicago, Ill.

Nom. 65 "Saules" radau trumpa šinute iš Chicago, kad Osa Miliauskienė likusi nuszuota per Leona Gosevskia. Mano žmona, kuri k mėnesiai pabege nuo manes vadinosi Osa Meliene, bet gal buvo permainai pravarde ant Miliauskienės ir galejo vargaze kristi nuo mylimo kulkos. Ji yra vidutinio ugio, 28 metu senumo, mēnu, pilku plauku ir melynai akiu. Kas gerai žino apie tai atsitikima malones man pranešti adresu žemiau paduoti už ka busi dekingu.

Jonas Melis, 138 Silver st., So. Boston, Mass. Pajieszkau savo pusbrolui Jurgio ir Vinco Bileviciu, pirmiau gyvenomo Sorantone. Paeina iš Suvalkų gub., Starapoles pav., Mikalavkio gm., Paeirto kaimo, vienas dešimties metų, kitas 2 metalai kaip Amerikoje. Jie pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Juozas Lenciauska, Gilberton, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolui Fr. Navilinko ir Vinco Petrusko, abudu Pumpenu par. Panevėžio pav., Kauno g. Jie pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Pov. Novailinskas, 34 School st., Hudson, Mass.

Pajieszkau Juozo Uliacko, Suvalkų gub., Vilkaviskio pav., Keturvalakiu par. Svetlicos kaimo, pūstreciu metu atgal gyvena Worcester, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: Wm. Uliackas, 8754 Mainet ave., So. Chicago, Ill.

Pajieszkau Onos jaunus, Kauno gub., Raseinių pav., Žygalecia par. Žaliskiu kaimo. Pirmiau gyvena Chicagoje. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti šia adresu: St. Marciunas, National Hotel, E. St. Louis, Ill.

Reikalauju partnerio su pinigais, kuris galėtų prisidėti prie bizno salūno ir hotelio; vieta yra labai gera, Kensingtone prieziliu ilino Central stoti; cėdai yra apie penkiolika sėdauila lietuvių ir galima laukti, kad busi gal padaryti gėr; aš esu gėr apsipazino su salūno biznu ir partneris gali buti kad ir nepatyrantis salūno bizno. Atisauk tuojau po nedėliu, nes praga bus tikrai iki 5 d. rugpjūtį (septemberio); adresas toks: Constantine Witofsky, 11520 Front st., Kensington, Ill.

Aukos reikalams revoliucijinio judejimo Maskloj. AUKOS "LIETUVOS" REDAKCIJON ATEJUSIOS. Iz Maryville, Ill. P. Kaszuba \$2.00; V. Piezkaitis, V. Katilms, M. Katilms, P. Gavutis, J. Piezkaitis, J. Piezkaitis, J. Kasparycius, M. Kasparycius, J. Kimantas po \$1.00; J. Tekavicius, J. Salitai, J. Vasilaiukas, P. Krolenas, J. Dabulskis, U. Tekavicius, J. Ramonaitis, J. Zainieraitis, M. Izaevicius, Kat. Kimantienė po 50c; V. Tekavicius, U. Tekavicius, J. Sabaliauskas, M. Varsauskas, O. Varsauskas, V. Kovaitis po 25c; J. Tekavicius, 20c. Iz viso \$17.70, atitravus 10c persiuntimo karsu, lie \$17.60, kuriuos skiria L. S. D. Partijai.

SZIOS AUKOS PASIUNSTOS C.R.SZ. KASIERIUI T. DUDAI. Iz Fernie, Brit. Col. M. Kalvaitis, S. Kaszonis po \$2.00; S. Urbonas, A. Rimkus, A. Gustas, A. Urbaitis, J. Albutcher, Mare Kaulskute po \$1.00; E. Berymer 55c. Iz viso \$10.55. Svetimtauciai: J. R. Reoss \$2.00; W. H. Moor \$1.00; J. Kivaitis, O. Paliko po 50c; L. Rodis, R. Engel, M. Gaild, J. Spronsman, Mrs. A. Dufour, Mrs. Howbrook po 25c, smulkesniu auku 10c. Iz viso \$5.00.

ADRESAI CENTRALISKU VIRSININKU SUSIVYNYJIMO LIET. AMERIKOJE: Prezidentas - P. W. Birkinson, 205 W. Oak St., Shenandoah, Pa. Vice-Prez. - J. Tarela, 22 Star St., Ansonia, Conn. Sekretorius - M. J. Damijonaitis, 3120 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kasierius - J. Skriuska, 26 Broad St., New Britain, Conn. KASOS GLOBEJAI: A. Ramanauskas, 10 Henderson St., Somerville, Pa. Boston, Mass. A. J. Povailka, 824 Bank St., Waterbury, Conn. Knygius - M. Pailanavicius, 26 W. Broadway So. Boston, Mass.

1905 Žmogus Nepilnė. Vertė iš švediko Nėris Chicago, Ill. 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

67 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

68 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

69 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

70 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

71 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

72 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

"Lietuvos" Agentai.

NEW YORK, N. Y.

A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS.

Nikod. Gendros: 287 3rd Street

NEWARK, N. J.

V. Ambrazevicius, 173 Ferry st.

A. Stanelis, 46 West St.

BROOKLYN, N. Y.

Stan. Rinkewicius, 73 Grand st.

SHENANDOAH, PA.

Andrius Maczys, 131 S. Main st.

WATERBURY, CONN.

Vincas Zembrickas, 39 W. Porter St.

NEW BRITAIN, CONN.

M. J. Oheponis, 72 Jubilee St.

BALTIMORE, MD.

L. Gawlis, 2015 N. Washington st.

Jonas Zelvis, 711 W. Lombard st.

PHILADELPHIA, PA.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd St.

PITTSBURG, PA.

Jonas Ignatius, 13 Diamond Square S.S.

L. M. Maskellinas, 2137 S. H. Ave.

ELIZABETH, N. J.

Dom. Boczkus, 311 First st.

WESTVILLE, ILL.

V. S. Kreivėnas.

KENSINGTON, ILL.

Mikolas Valackas, 2461 Kensington ave.

BROOKTON, MASS.

Petrus Marciunas, 63 Blendale, St.

MINERSVILLE, PA.

Juozas Ramanauskas.

SPRINGFIELD, ILL.

J. Klembauskas, 2028 Peoria Road

WILKESBARRE, PA.

A. F. Aleck, 71 N. Hancock st.

WORCESTER, MASS.

Ant. Bernotas, 12 Harlem st.

GILBERTON, PA.

J. Ambrazevicius, Box 4

Mc KEES ROCKS, PA.

Fort. J. Bagocius, 140 Ohio St.

NEW HAVEN, CONN.

K. Blazaitis, 534 East St.

MOUNT CARMEL, PA.

Jonas Banis, Box 541

Kellaujanti Agentai

Jur. Kazakevicius

Joseph Petrakis,

S. J. Kasputis

F. J. Galimas

Stanislovas Valasakas

Kur gali gauti „Lietuvą“

„Lietuvos“ redakcija turi savo agentus Brooklyn, Philadelphia, Baltimore, Boston ir Brocktone.

Sztal agentu adresai.

E. Fromeas, 73 Grand st.

A. Dzialas, 195 Metropolitan ave.

Philadelphia, Pa.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd st.

Joe M. Smolenski, 788 So. 2nd st.

Baltimore, Md.

Wm. J. Moran,

S. E. Cor. Sharp & Camden str.

F. Bakutis, 521 Columbia ave.

Brockton, Mass.

Jonas Podius, 14 Intervall st.

Bus sėdauis agentus gausite „Lietuvą“ už 5c. kas subata.

Ar turi gera vieta?

Ar kalbi angliskai? Jei ne, tai mes ismokydome tave tuo kalbos ir trumpa laikui ir pasirūpiname apie geriausio amokama vieta, kaip tik nors iš dalies pamokai. Kodėl? Kad gal išmokyti kėl tuo nauju budo, daugumas tu, kurie nanduoji sėdauis nauju budo, ismokyti kalbet, rasyti ir skaityti su pirmu mēsiu, be kėygu, be valksosiojimo mokykion. Jei nori pagerinti savo padėjima, savo mokėtis, rasyti pas mus, o mes palisime tau visas žinias. Adresuoti: Inter-Slovania Co., 1314 Polk st., Chicago, Ill.

Drukuojamos Maszinos Pigiali

Dabar yra gera proga pirkti pigali Drukuojama Maszina.

Maszina Odell Typewriter No. 4,

kurios iskreipia preke buvo \$10.00, dab

ja galite pirkti už \$6.95

Mat mes nuiprome sėdauis maszina 1000 vis vienos subankrutisius firmos pigali, todėl galime ir paduoti jas p

igali. Maszinos yra naujesnės, tik ka kas fabrike paimtos.

Kas reikalauja gėr drukuojamos maszinos, tai pirkite dabar pakol pigios, nes kaip sė 1000 isparduosioms, tai jau kėl teip pigiai neigausite.

Kitas reikis pirkti sė fabrike, kur jos kasztuoja po \$10.00. Taig pirkite dabar pakol pigios yra.

Gausite jas po \$6.95 pas

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St. Chicago, Ill.

Knygu Katalogas.

67 Paeolodis Iminis ir Tėlybių Ilegitidai galvoti vis amžiu. Chicago, Ill. 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

68 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

69 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

70 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

71 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

72 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

73 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

74 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

75 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

76 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

77 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

78 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

79 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

80 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

81 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

82 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

83 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

84 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

85 Lietuviškos Pasakos Vaidis. Dailis I. Suvalkų gub., 1905, p. 21. Gėr apybraukė: "Kaip širdingai prėdėi ašutis apybraukė su vargais mergina ir rimtingai gyvena už kito, su turtingais apybraukė..." \$2.00

86 Lietuviškos

